

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — se-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2996, 2994 in 2995

Izšla vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENEK

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Javna dela

O javnih delih pri nas in drugod se je že mnogo razpravljalo, pa ne bo nikoli odveč če še vedno poudarjamo nujno potrebo velikega načrta za javna dela in pomen javnih del sploh. Zlasti je sedaj prilika za to, ko se razpravlja proračun naše države za 1954 do 1955. Svoječasno je država dajala vsako leto velike svote v te namene. Imeli smo reparacije, država je najela tudi več posojil, ki so pa služila tudi drugim svrhnam in celo v pretežni meri drugim svrhnam, ne pa investicijam za javna dela. Poleg tega je država iz tekočih proračunskih sredstev izvrševala velike investicije. Toda leta krize so povzročila, da je dotok sredstev za javna dela usahnil, kajti reparacij ni bilo več, kriza pa je zajela državne finance in niti za najnujnejša gradbena dela ni zmogla država potrebnih sredstev v svojih proračunih. Razmere na denarnem trgu so povzročile, da ni mogoče več računati na posojila, s katerimi bi se financirala javna dela. Tako se nam je baš v dobi ko bi potrebovali velikih javnih del za oživiljenje gospodarstva in zaposlitev nezaposlenih, zgodilo, da v ta namen ni bilo dobiti nobenih sredstev.

To dejstvo nam je znova potrdilo, da smo v dobrih časih in ob izbruhu krize delali velike napake, ko smo pustili, da so nastopile take razmere na kapitalnem trgu, ki onemogočajo državi najetje večjih posojil. Blizu nam je bila misel, da bi za investicijsko delavnost izkoristili sredstva emisijske banke, toda tega ne moremo storiti z ozirom na naš valutarni položaj. Zato moramo iskati drugih poti in načinov, da se izvedejo javna dela. Deloma je to država že izpolnila s tem, da smo dobili izredne davščine, ker od drugod ni dobila ničesar, in je te izredne davščine deloma porabila za javna dela. Vendar pa ta akcija ni bila sistematična in tudi zbrana sredstva nikakor ne morejo zadostiti velikim potrebam, ki se pojavljajo na vseh koncih in krajih.

Za izvajanje javnih del nam je v prvi vrsti potreben natančen gospodarski načrt. Zediniti se je treba na to, da določimo predvsem najnujnejša velika dela. Določiti je treba natančen obseg teh del pa tudi njih vrstni red. Izvedba javnih del mora iti po točnem načrtu: najbolj potrebujemo torej to in zato je treba vsa sredstva porabiti predvsem v to svrhu. Na ta način bomo dosegli, da bomo izvršili res pomembna dela, ne pa samo krpanja, ki nam tudi v gospodarskem oziru ne prinese nobenih trajnih koristi. Ta veliki program javnih del pa naj bo tudi prva točka priprav za uvedbo načrtnega gospodarstva v naši državi. Mnenja strokovnjakov glede načrtnega gospodarstva so sicer deljena, toda misel je dobra in ni več daleč čas, ko bo zavladala po vsem svetu. Javna dela naj se torej izvršujejo po načrtu in, če bomo osredotočili vso pozornost v teku krajše ali daljše dobe samo na eno večje in važnejše delo, potem je gotovo, da ga bomo realizirali. Danes imamo sicer nešteto potreb, ki kličejo po odpravi — ponekod je treba kaj popraviti, drugod zopet investirati — toda če razdelimo na razpolago nam stoječa sredstva na več del, potem ne bi izvršili nobenega do konca, kot je treba. Če pa osredotočimo vse delo na eno večjo podjetje, potem bodo sečasoma prišle na vrsto vse nujne potrebe našega gospodarskega in kulturnega življenja.

V Sloveniji imamo veliko nezaposlenost. Žal nimamo točne statistike o njej, vendar pa vemo, da je ena največjih v državi, saj smo kolikor toliko industrijska pokrajina, ki ne more zaposliti vedno bolj naraščajočega prirastka prebivalstva. Zato tudi mi potrebujemo velikopotezni načrt za javna dela, katerega naj nam dajo za to poklicani faktori.

V tem slučaju nam bo mogoče izvesti več javnih del, kot smo to mogli poprej.

Prav je tudi, da vedno in ob vsaki priliki poudarjamo, katera dela se nam zde najvažnejša. Vzemimo predvsem naš železniški promet. Že od l. 1918 dalje čakamo na spojitve St. Janža in Sevnice. Samo 14 km dolga proga bi bila to, pa bi bila iz mnogih ozirov nujno potrebna. V povojni dobi je Slovenija dobila samo tri majhne nove proge, to so: Ormož-zveza z Mursko Soboto ter proga Rogatec-Krapina, ki pa je že deloma na hrvaškem ozemlju. Res je sicer da smo imeli Slovenci razmeroma več železnice kot nekateri drugi kraji v državi, toda naš železniški sistem ni bil zgrajen za nove razmere. Zato moramo zopet obnoviti že leta staro zahtevo, da se naj zgradi železniška zveza Slovenije z morjem. Ta proga je bila uskonjena že l. 1922, ko smo dobili 8% Blairovo posojilo v znesku 15.250.000 dolarjev. Toda od tega zneska je bilo porabljenih samo 250.000 dolarjev za zgradbo jadranske proge, ostalih 15 milijonov dolarjev pa za druge tekoče izdatke v državnem proračunu. Sploh smo opazili dejstvo, da se vsa velika povojna posojila države niso porabila za investicije, ki naj bi poživile gospodarstvo, povečala blaginjo in davčno moč prebivalstva, ampak predvsem za kritje tekočih potreb in proračunskih deficitov. Zaradi tega so postala ta posojila tudi težko breme, ker si z njih donosom nismo naredili takih investicij, od katerih bi imeli lahko povečane dohodke.

Toda niso samo železnice nujna investicija. Tako potrebujemo v Ljubljani veliko vsenarzijsko knjižnico. Nadalje je pereče vprašanje regulacije Savinje, katerega ne moremo odlašati. Tudi naše ceste potrebujejo spopolnitve on-rezja in v projektu je velika avtomobilska cesta, ki bi vezala Ljubljano z Zagrebom. Deloma se ta cesta že gradi, vendar gradba napreduje le počasi. Pa tudi za regulacijo drugih rek, ki povzročajo letne poplave, še potrebujemo velikih sredstev.

Novi načrti predsednika Roosevelta

Svetovni pakt o nenapadanju...

Brez trajnih, trdnih jamstev za mir se narodi sveta ne bodo nikdar mogli posvetiti urejenemu delu

Washington, 9. marca.

Rooseveltova akcija za dvig ameriške industrije in za pogon vsega gospodarstva sploh se sistematično nadaljuje. Težave pa od dne do dne rastejo, dasi Rooseveltu ne jemljejo poguma. Najnovejša iniciativa predsednika Roosevelta gre za to, da bi vsa industrijska podjetja delovnik znižala za 10%, obenem pa za 10% zvišala delavske mezde. Ta poziv Roosevelta je gospodarje ameriške industrije zelo presenetil in so se njihovi delegati zbrali, da se o tem posvetujejo. Državna tajnica za delo ga. Perkins je izjavila, da je zvišanje mezd in znižanje delovnika, ki bo imelo za posledico potrebo, da se nastavi nove delovne moči, edino sredstvo, da se zniža število brezposelnih, ki jih je še vedno 9 milijonov.

Manj dela - več plače

Večina industrijcev se seveda Rooseveltovega predloga hudo upira in v listih se zopet pojavljajo ugovori in pomisleki proti Rooseveltovemu gospodarskemu in socialnemu programu sploh. Pravijo, da ni mogoče, da bi se povečal konzum, obenem pa dosegle višje cene za industrijske pro-

izvode, kakor to namerava obnovitveni program predsednika. Na to odgovarja vlada, da je naloga industrialne, da ona sama financira kupno moč prebivalstva s tem, da zviša delavske plače in poveča kader delavstva. Industrija odgovarja, da ne more delati z izgubo. Toda Roosevelt je mnenja, da se bo industrija lahko za to izgubo oškodovala pozneje, ker bo zvišanje plač in zaposlitev velikega števila brezposelnih državljanov imelo nujno za posledico gospodarsko okrepitev prebivalstva. Vlada tudi upa, da se bodo industrije, ki trpe pod gospodarsko depresijo, poživile in da se bo življenje pocenilo tudi, če se bo pri sklepanju novih trgovinskih pogodb z inozemskimi državami začela temeljita revizija tarifov.

Solidarnost vsega človeštva

Roosevelt je namreč videl, da se samo z notranjo denarno politiko in z reformo gospodarstva delovanja obnova ameriškega gospodarstva ne da doseči, ampak da je nujno potrebno, da se začne tudi nova trgovinska politika z inozemstvom. Visoki protekcionizem, ki mu Združ. države sledijo z ozirom na inozemstvo, ima za posledico, da ino-

zemstvo odgovarja z represalijami in s carinskimi prohibicijami. Zato zahteva sedaj Roosevelt pooblastilo, da sme revidirati trgovinske tarife, kar pa seveda zopet zadeva na odpor zainteresiranih nacionalnih industrij. Roosevelt pa bo kljub temu vztrajal na tem, da si pridobi nazaj inozemske trge, ki so jih Združene države Severne Amerike s svojo protekcionistično politiko v zadnjem času izgubile. Rooseveltu je pred očmi razun splošne razorožitve tudi to, da bi vse države sklenile med seboj pakt o nenapadanju, tako, da bi mir za dolgo dobo bil zagotovljen. Kakor se izve, se je Rooseveltovemu prizadevanju zahvaliti, da se Japonska in Rusija zaradi mandžurskega vprašanja nista sprijeli in da se obe državi sedaj hoče nočes prizadevata, da svoj spor na Daljnem vzhodu mirno rešita. Roosevelt, ki ima zelo intimne prijateljske zveze s sedanjim japonskim ministrom za zunanje zadeve Hiroto, je svetoval tako njemu, kakor Litvinovu, da naj Japonska od Rusije odkupi vzhodno kitajsko železnico za primerno ceno in do sporazuma bi bilo prišlo že te dni, ako bi ne bile nastale nove težave, ki pa se bodo z gotovostjo poravnale, ker je Roosevelt izjavil, da Amerika absolutno ne želi vojne na Daljnem vzhodu in da jo bo v vsem silami preprečila.

Beneš o Habsburžanih in Podonavju

Habsburžanov ne!
v Podonavju pamet!

Pariz, 9. marca. b. »Petit Parisien« je poslal v Prago svojega posebnega dopisnika, ki se je razgovarjal s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem.

Habsburžani

Češkoslovaški zunanji minister je zlasti govoril o vprašanju Habsburžanov in je med drugim dejal, da se popolnoma strinja z izjavo avstrijskega zveznega kanclerja dr. Dollfusa in podkanclerja majorja Feyja, po mnenju katerih je vprašanje restavracije Habsburžanov mednarodno vprašanje, ki sedaj sploh ni aktualno. Zaradi tega se s to zadevo tudi ne bom bavil. Ker pa ste že sprožili to vprašanje, vam dam svoj odločen in končen odgovor:

»Zamislimo si, da bi se jutri zjutraj zgodila neverjetnost in da bi se Habsburžani bodisi s pomočjo puca ali na kak drug način vrnili na Dunaj.

V tem primeru bi Češkoslovaška že zvečer istega dne odpoklicala svojega dunajskega poslanika, isto pa bi storili tudi Rumunija in Jugoslavija. Mala zveza bo najodločnejše in z vsemi razpoložljivimi sredstvi nastopila proti restavraciji Habsburžanov. Vsaka druga eventualnost bi nam bila ljubša nego ta.

Ne čutim osebnega sovraštva do Habsburžanov, ker našega stališča ne odrejamo s čustvom, ampak z dejstvi. Habsburžani pa imajo hoče nočes vsakakor svoj pomen. Določena pomena ne more izbrisati noben Habsburžan in se tudi ne more orestiti usode habsburške dinastije. Cesarstva pomena Habsburžanov ne more spremeniti nobena svečana objuba, nobena prisega, nobna odpoved. Če bi ponovno prišel kak Habsburžan na dunajski ali budimpeštanski prestol, bi to pomenilo za Čehe brezkončne inirige in tajne dogovore iredentizma. Vprašanje revizije bi ponovno oživilo in potlačena aristokracija bi ponovno dvignila svoje glave. V posameznih državah bi se lahko vplela ljudem zopet habsburška ideja. Toda zakaj naj se bavimo s takimi bedarijami, ki spadajo kvečjemu še v kak Wellsov roman.«

Podonavje

Dr. Beneš se je nato dotaknil italijansko-avstrijsko-madžarskih pogajanj. O tem vprašanju je govoril v prijateljskem duhu ter poudaril, da bi zblizanje gospodarskih odnosov zblizalo splošne odnose med državami. Zeleti je,

Churchill v angleškem parlamentu:

„Nemčija se oborožuje s polno paro“

London, 9. marca. p. Smoči je bila v londonskem parlamentu velika debata, ki je bila končana šele po polnoči. Obravnavali so mornariške zadeve. Najvažnejši je bil govor Baldwinja, ki je med drugim dejal, da ni mogoče računati na kakšen uspeh v razorožitvenih pogajanjih. Za njim je govoril Churchill, ki je vehementno napadel Nemčijo. Nemčija se oborožuje s polno paro in temu morajo pozorno slediti vsi neposredni in posredni nemški

Ze ta kratki pa nepopolni pregled nam pove, koliko nujnih javnih del potrebujemo. Stvar strokovnjakov, tehnikov in gospodarjev je, da nam povedo, kaj je najnujnejše in za katero delo nam napremo vse sile, da se izvrši. Če bomo izvršili samo eno veliko delo, tedaj homo lahko pokazali, da se da tudi ob sedanjem pomanjkanju sredstev izvesti nekaj, kar ima trajno vrednost. Za prvim večjim delom mora priti takoj drugo, dokler se razmere ne zboljšajo tako, da bomo imeli na razpolago več sredstev za izvedbo večjega programa.

da se stori vse, kar bo zblizalo srednje-evropsko produkcijo, povečalo izmenjavo blaga in ustvarilo možnost za delo. To so splošne želje in ravno zato, ker je gospodarsko sodelovanje pravilno in pravično, bi se s tem olajšala trgovina, odstranile pa bi se preje tudi vse politične zapreke, kar bi vse dovedlo do širokega sodelovanja med posameznimi državami.

Nobena velesila nima pravice, da naprti svoje lastne interese drugi državi. Niti zamisliti se ne sme, da bi dve velesili, ki sta si v laseh, izkoristili kako malo državo z nam-nom, da kršita ravnotežje v korist ene ali druge strani. Če bi se kršilo ravnotežje, bi stopila Mala zve-

Španija na vulkanu

Komunistična, sindikalistična in fašistična društva razpuščena

Madrid, 9. marca. p. Špansko notranje ministrstvo je danes razpustilo sindikalistične, komunistične in fašistične organizacije, ravnotako so razpuščene socialistične mladinske organizacije. Lokalni omenjenih organizacij so zaprti in je polnelja aretirala veliko število voditeljev in delavcev. V Valenciji in Alicantu je prišlo do sabotaže prometnega delavstva, ki je v štrajku. Štrajk se je zelo razširil v Santanderu. Vseučilišče v Saragosi je zaradi študentskih nemirnov zopet zaprto. V Gibraltar je prišlo mnogo beguncev iz Seville, Cadixa in Malage, posebno ženski in otroci.

Posadka „Čeljuskina“ še čaka...

Moskva, 9. marca. p. Kapitan »Čeljuskina« Schmidt je danes po radiju sporočil, da je vsa posadka zdrava in da z zaupanjem čaka na prihod reševalcev. Na rtu Wellen se nahaja več aeroplanov, ki čakajo na ugodne vremenske razmere, da bi poleteli na sever. Poleg tega je že odplul iz Petropavlovsk ledolomec »Stalingrad«, iz Vladivostoka pa je odpoval ledolo-

mec »Smolenski«. Oba nosita na krovu več velikih trimotornih letal.

Moskva, 9. marca. Iz Cap Wellen poročajo, da je parnik »Stalingrad« na potu iz Petropavlovsk proti ponesrečenemu »Čeljuskina« zadel na velike viharje, ki so ga odvrnili v popolnoma drugo smer. Trajalo bo najmanj 24 ur, da se vrne v prvotno smer, ako se bodo medtem viharji poglobili. Parnik »Smolenski«, ki vozi s seboj živež in različni material za reševanje, je prispel v Petropavlovsk in je danes popoldne odplul proti točki, kjer se nahaja ponesrečena posadka. Danes rano zjutraj pa je odplul še en parnik iz Vladivostoka s 4 samimi na propeler za ponesrečence. Po zadnjih vesteh so vse ženske in otroci, ki so bili rešeni, pri najboljšem zdravju. Ravno tako javlja tudi kapetan Schmidt, da so vsi ponesrečenci v kar najboljšem razpoloženju.

Nanetost na Tihem morju

Tokio, 9. marca. p. Novi ameriški mornariški gradbeni program je zelo vznemiril Japence. Japonski mornariški minister je danes izjavil zastopnikom tiska, da bo z novim ameriškim programom povečala ameriška vojna mornarica imela l. 1929 tako brodirje, da bo japonsko obsegala komaj 60 odst. ameriškega. Zato mora Japonska graditi nove vojne ladje. Podrobnosti programa še niso znane. Graditi pa bodo Japonci začeli takoj, ko bodo gotove sedaj v gradbi se nahajajoče edince, ki jih potrebujejo za nadomestilo starih ladij.

Z ozirom na vznemirjenje, ki je nastalo na Japonskem zaradi ameriškega gradbenega programa je danes izjavil predsednik pomorske komisije ameriškega senata Wilson, da je ameriški gradbeni načrt v popolnem soglasju s pogodbami Združenih držav in da novi program nima nobenih napadalnih ciljev.

† **Dr. Ernest Kobe**

Ljubljana, 9. marca.

Neizprosna smrt je znova posegla v vrste sodniškega stanu in zahtevala žrtev poštenega sodnika, starešina okrajnega sodišča v Ljubljani g. dr. Ernesta Kobeja, rodom Novomeščana. Pokojnik si je pridobil iskrene in splošne simpatije med ljubljanskim prebivalstvom zaradi svojega močnega, poštenega in vestnega poslovanja kot kazenski sodnik-poedinec in zadnja leta kot predstojnik važnega okrajnega sodišča, kjer je uradoval z največjo vpludnostjo in lojalnostjo napram vsaki strani, ki je imela uradno opraviti posredno ali neposredno z njim. Kot starešina okrajnega sodišča je skrbel, da je vladal na sodišču red in da so bile vse tekoče zadeve ekspeditivne. Napram svojemu podrejenemu uradništvu je bil sicer strog v pogledu službe, toda hkrati pravi oče, ki je umeval vse skrbi in težave svojega uradništva. Napram tovarišem-sodnikom pa je bil dober svetovalec in šef.

Tužna vest o njegovi smrti je danes okoli 11.30 pripeljala iz Zagreba. Ob tej uri je bila pozvana telefonska centrala v justični palači iz Zagreba, dobila je od tamošnjega pogrebnege zavoda kratko obvestilo, da je davi umrl na zagrebški kliniki starešina okrajnega sodišča dr. Ernest Kobe, ki je tamkaj pred enim tednom iskal zdravniške pomoči. Včeraj se je podvrnil težki operaciji. Na kliniki so mu operirali raka v črevesju. Operacija je bila težka. Pokojnik je vse mirno prenašal. Davi pa je umrl za posledicami. Vest o smrti dr. Kobeja se je bliskovito razširila na sodišču in izzvala povsod veliko in globoko iskreno sočutje. Vsa pravnik in tudi drugi so poznali markantno postavko pokojnikovo, ki je bil napram vsem skrajno vljuden in dostopen. Saj se je posebno brigal za svoje varovance ter je z največjo skrbnostjo vodil vsakega varovanca. Pred njegovo sobo je bilo vsak dan polno strank, ki so pri njem iskale utehe in tudi zaščite.

Pokojnik je bil rojen 12. januarja 1886 v Novem mestu. Njegova rodbina živa v dolenski metropoli največji ugled. Tudi pokojnik je bil v mladih letih idealen dijak, za njegovih gimnazijskih let je bil živahno vrvenje med tamošnjim dijaštvom. Po maturi se je najprej vpisal na dunajsko, kmalu nato pa na praško univerzo, kjer je študiral pravo. S prav dobrimi uspehi je končal pravne študije in se nato posvetil sodniškemu stanu. Kot pravni praktikant je stopil 23. februarja 1911 v službo pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Z naslednjega leta 29. novembra je bil imenovan za avskulanta. Že kot mlad sodnik je vzbudil zanimanje svojih predstojnikov. Med vojno je sprva mnogo trpel. Toda poleti 1917 je bil kot sodnik premeščen k višjemu deželnemu sodišču v Gradec, ki je obsegalo do prevrata vse ozemlje nekdanje Kranjske, Koroške in Štajerske. Tam ni ostal dolgo. Že čez dobro leto so ga poslali iz Gradca v Škofjo Loko kot sodnika, kjer se je udeleževal na kulturnem polju in se zanimal za vse socialno in gospodarsko življenje dobrega prebivalstva v škofjeloškem okraju, kjer ga je ljudstvo prav vzljubilo zaradi njegove dobrosrčnosti. V Škofji Lavi je ostal do novembra 1920. Nato je bil premeščen v Kranj, kjer si je prav tako s svoje lojalnostjo in objektivnostjo pridobil spoštovanje vsega kranjskega prebivalstva. Dne 5. septembra 1930 je bil poklican k deželnemu sodišču v Ljubljano, kjer je prevzel poste kazenskega sodnika-poedince in je bil do deljen kazenskemu oddelku. S svojo mirnostjo je mnogokrat prispeval, da so bila kolijiva kazenska vprašanja povoljno rešena. Ko je bil vpokojen starešina okrajnega sodišča dr. Vidic, je bil kmalu nato 29. marca 1932 imenovan za starešino ljubljanskega okrajnega sodišča. Tu je razvil živahno delovanje in skrbel, da je sodišče kljub velikanski obremenitvi poslovalo v redu.

Ilgledno novomeško rodbino Kobetovo je zadel v kratkem času že drugi hudi udarec. Lani začetkom majnika je umrl pokojnikov brat Viktor, ki je bil sodnik v Novem mestu. Za pokojnikom žaluje dobra gospa soproga in več otrok, med njimi študent prava Boris, ki je pokazal kot mlad akademik velike zmožnosti in je nekaj časa študiral tudi na Karlovi univerzi v Pragi. Pokojniku naj bo ohranjen časten spomin. Žalujemo naše globoko sožalje!

Posledice predolge zime

Braslovče, 8. marca.

Posestniki so se že dalje časa bali, da bo letošnja ozmina pognila radi predolge obležalega snega, zato so po njhval troših pepel in na vse načine skušali rešiti svoje prve poljske prideleke. Ker pa je sneg obležal skoro 100 dni in je jeseni padel na nezamrznjena tla, je prvi pridelek po večini ves uničen.

Posebno zabosten je pogled na njive, posejane z ržjo in ječmenom, kjer namesto zelenih vršičkov ležijo mrtva stebila, dočim pa je ponekod po pšenčnih setvah še videti življenje. Kmetje so videli že prve dni, ko je sneg izginil, da so polja upuščena, toda upali so, da bo dež dal rastlinicam novo življenje. Ker pa se še dosedaj niso oživila ne upajo več v prvo žetev.

Pri iskanju sledi na kovance naravnih »Pravoslavcev« *grendice popite svinjati na tebe brez tuda izdatno utrebljenje črevesa, kar povzroči ugodec občutka strahuja.*

Iz slovenskega Rajhenburga - v afriški Alžir**Slovenski trapisti ustanove trapistovsko naselbino na Atlasu**

Rajhenburg, 9. marca.

Zadnje sredo je bilo v sicer mirnem, tišem samostanu živahno gibanje in zvonova sta pritrkavala. Poslavljali so se nekateri sobra'je samostanske družine oo. trapistov, namreč: o. Robert Kuvovič (o. Berkman Baillet je odšel že prej), o. Krizostom Zemljak, br. Marijan Zakrajšek in br. Gregor Bevc. Napotili so se v daljno Afriko v alžirsko nadškofijo, 75 km od Alžira, v gorovju Atlas, na 1100 m visoki planoti, torej med Saharo in morjem, ustanavljat novo naselbino trapistov.

Rajhenburški grad je postal pretesen, prisidati pa se ne da nič prida. In ker Bog pošilja pogosto nove poklice, so se morali oo. trapisti ozreti malo naokoli, kje bi se našel kak primeren prostor. Pred nekaj leti so hoteli poskusiti v Bolgariji, pa se ni obneslo. Generalni kapitelj trapistovskega reda dobiva vsako leto vse polno prošnji od misijonarskih škofov za redovnike, ki bi z molitvijo, spokornim življenjem, z dobrodelnostjo in zgledom krščanskega življenja podpirali delo misijonarjev. Odločili so se torej za Afriko. Ml. g. opat je šel lani tje pogledat. Mnogozasluzni alžirski nadškof e takrat dejal svojim duhovnikom, zbranim pri duhovnih vajah, da ima še samo eno željo: dobiti trapiste v svojo škofijo, potem pa rad umrje. Zanimivo

je, da je tam g. opatu pri slovesni sv. maši bil za dijakona mlad zamorski duhovnik, ki je doktor modroslovja in bogoslovja.

Vse je bilo lepo, samo to jim tam ni šlo prav v glavo, da hočejo trapisti ustanoviti samostan — brez denarja. V Afriki je tako: kjer ni vode, je puščava, kjer pa je mokro, tam je pravi paradiz, a tudi zemlja neverjetno draga. Pa se je le nekako napravilo. Poslopje in zemljišče bo treba odsluziti z delom. Ustanova se bo imenovala Naša ljuba Gospa Atlaska. Tamošnji prebivalci so sami nohamedanski Arabci, ki so zelo goreči v svoji veri. Versko brezbrizne Evropece silno zaničujejo, globoko spoštovanje pa skazujejo katoliškim duhovnikom in redovnikom.

Na Francoskem se za to ustanovo zelo zanimajo in nabralo se je zanjo že več potrebitin, na pr. dva oltarja, harmonij, mašne obleke itd. Slovence pa prosimo, da bi jo podpirali s svojimi molitvami, da bi to podietje Bog blagoslovil, da bi postalo žarišče krščanske vere in omike. Prebivalcem trga Rajhenburg in okolice so bili odhajajoči gospodje dobro znani kot spovedniki, prijazni gostitelji, iskreni privateli in vzorni redovniki. Bilo nam je milo pri srcih ob uri ločitve. Prisopel je vlak — iztrgal od nas ljudi, ki smo jih iskreno ljubili in spoštovali — še en mahljaj z roko in ostali smo sami s solzami v očeh.

Plin ju je zadušil**Strašna smrt dveh delavcev**

Zalec, 9. marca.

V četrtek ob dveh popoldne se je pri Rudolju Janiču, veleposestniku v Zalcu, pripetila strašna nesreča.

Žrtvi nesreče sta postala 67 letni dninar Zgank Franc, pristojen v občino Galicijo, ter Rozman Franc, doma iz Zdol pri Brežicah. Poslednji je šele stopil v službo dve uri pred nesrečo.

Nesrečnega sta hotela osnažiti podzemsko shrambo, kjer so bile še pred kratkim spravljene česplje za žganje. V tej shrambi pa se je še nahajal ogljikov dvokis. Ko sta delavca stopila v shrambo, ju je morala tre-

notno prijeti slabost in nezavest. V bližini ni bilo takrat nobenega delavca, da bi jima pritekel na pomoč.

Ker ju predolgo ni bilo iz shrambe, so prišli čez nekaj časa dninarji, ki so opazili, da delavca ležita v shrambi na tleh. Neki delavec je hitro splezal v shrambo, da bi jima pomagal. S težavo ju je prinesel iz shrambe. Poskušali so z umetnim dihanjem, toda vsaka pomoč je bila zaman. Zdravnik, ki je bil takoj poklican na kraj nesreče, je mogel ugotoviti samo smrt: zadušil ju je plin. Tako sta padla zopet dva delavca v objem nenadne smrti ob izvrševanju dolžnosti.

Obsojena morilca**Usodna potica**

Maribor, 9. marca.

Z razsodbo velikega senata mariborskega okr. sodišča se je danes končala vaška žaloigra, ki je razburjala od septembra lanskega leta naprej severe obmejne meje okoli Svečine in Sv. Kungote. Sodišče je ob velikem zanimanju okoličanov sodilo Kristino Divjakovo in Antona Kaiserja, ki sta dne 17. avgusta lanskega leta zastupila Josipa Divjaka, moža obtožene Kristine, z zastupljeno potico.

Kaj pripoveduje obtožnica

Obsežna obtožnica razlaga vzroke in izvršitev strahotnega zločina. Glavno je bilo pač nesoglasje, ki je vladalo med Divjakovo in njenim možem, Divjak se je poročil pred 12 leti, ko mu je bilo 48 let, ženi pa 25. Zakon je bil skrajša sreča. Potem pa se je jela sreča krhati. Živela sta še dokaj udobno, Divjak je bil vinčar, opravljal pa je zraven sodarsko obrt. Zadnja leta ga je začela žena vedno bolj zanemarjati, mož pa je postrepljivo molčal. In bilo bi morda pri tem ostalo. Na pozornici pa se je pojavil drugi skrivček umora Anton Kaiser, 47 letni odpuščen železniški delavec in večkrat predkaznovani zločinec. Ko so ga odpustili iz službe, se je zatekel v Svečino k Divjakovim. Z njim se je naselil v na zunaj mirni dom zli duh. Mož je mirno trpel tudi to. Ščasoma je prišlo tako daleč, da je moral iz hiše na hlev. Mnogo je trpela tudi mala rejenka Divjakovih Terezija Končnik. Pa je bilo obema še to premalo.

»S strupom ga je treba.«

tako sta oba odločila, ko sta razmišljala, na kak način bi najlažje izvedla dejanje.

V nedeljo 17. septembra se je Divjakova odpravila, kakor že večkrat, v Avstrijo. Domnila sta se s Kaiserjem, da jo bo sprejmal doma pa ostaneta Divjak in rejenka ter bosta sušila otavo. Zjutraj je Kristina še skuhala zajtrk, nato pa je omenila možu, da mu je pustila v omari zavoj bele moke, iz katere naj si speče sadno potico za kosilo. Mož je že večkrat v odsotnosti žene tako napravil, pa tudi sedaj ni ničesar sumil. Seveda mu je bilo neznano, da je Kaiser zjutraj namešal med moko več žlic strupenega podganjega praška. Drugi zavoj moke, ki ni bila zastupljena, pa je žena skrla v omaro. Opoldne je napravil Divjak jabolčno potico iz strupene moke ter pozval rejenko, naj mu pomaga pri kosilu. Dekle pa je za-

Žena-morilca obsojena na 20 let, njen pomagač na dosmrtno ječo

vžilo samo kosček. »Ata, potica je čudno grenka, je ne morem.« je dejala ter mu jo vrnila. »Bom jo pa pojedel jaz.« in res je povžil poleg svoje porcije tudi to, kar je pustila rejenka. Šla sta nato oba na travnik, kjer pa je postalo najprej rejenki slabo. Zvijala se je v krčih ter bruhala. Kmalu nato je napadla slabost še Divjaka, tudi on je bruhal; odšla sta domov, prišli so sosede ter prinesli mleka, ki sta ga popila. Mleko je naurželo rejenki življenje, ker je izbruhala vso jed, za Divjaka pa ni bilo več pomoči. Kmalu je padel v nezavest. Šele sedaj so ljudje videli, da je najbrže zastupljeni trdili so se, da bi mu pomagali, pa je bilo zaman. Noč je preležal v globoki nezavesti ter zgodaj naslednjega dne umrl. — Kemična preiskava drobovja je ugotovila, da je bil zastupljen z barijem.

Zločinca pred sodniki

Med tem, ko je Divjak umiral v bolečinah, sta se mudila njegova žena in Kaiser v Avstriji pri znanih. Ostati sta nameravala tam več dni. Bila sta hudo presenečena, ko so jima povedala, da je stari Divjak umrl. Vest se je naglo razširila čez mejo. Še večje pa je bilo presenečenje, ko so prišli avstrijski orožniki ter u odgnali. Izročena sta bila našim oblastem s pripombo, da se ne sme uporabiti napram njima višja mera kazni, kakor jo določa za tak zločin avstrijski zakon. Pred preiskovalnim sodnikom je Divjakova skrajša tajila vse, potem pa delno priznala, Kaiser pa je tajil vse do kraja.

K današnji razpravi je Divjakova prišla vsa obokana ter takoj na obtožni knopi bruhnila zopet v jok ter jokala do konca. Zasiševali so jo samo, ter je Kaiser moral čakati zunaj. Zvrčala je krivdo v glavnem na Kaiserja. Kaiser pa se je tudi pred senatom držal prvotnega zagovora. Končno pa se je vendar omečal ter povedal, da je kriva zločina v glavnem ona.

Po govorih državnega pravdnika ter brani-telj se je sodišče umaknilo na posvetovanje, pa že po nekaj minutah prišlo do sklepa ter razglašilo obsodbo:

Kaiser se obsoja na dosmrtno robijo, Kristina Divjakova pa na 20 let robije. Divjakova je pobledele ter se zamajala in nekaj časa nemo zrla na sodnika. Nato pa se je zgrudila na kolena, vzdignila roke ter med okom stekajoče prosila milosti. Morali so jo skoro s silo odvesti iz dvorane...

Odgovori na vprašanje:**Kako spraviti ljudi do kruha?**

VI

S sedanjim razumom si bodo voditelji držav še dolgo belili glave, kako spraviti ljudi do kruha. V državi z mnogo milijonakim prebivalstvom in malo rodovitno zemljo bi bil ta odgovor težak. Pri nas pa nič lažjega. Kjer je dosti moke, tam se lahko kruh peče. Samo Bog daj na vseh koncih in krajih pravi um in pravo pamet ter poštenje, pa bo za vse vsega dosti, dela in jela. Franciška K.

V

Naše višje oblasti bi lahko poskrbele samo za odprte meje. Kmetje bi lahko tako prodali les živino in drugo. Prišlo ne bi do nikakršnih pomislekov, kje naj dobijo denar za davke, obleko in stroje. Zabrnele bi tovarne in zaslužkaželni delavci bi zopet prišli do kruha in nakupili potrebne stvari od trgovca, ki bi bil zadovoljen, da se je povrnil prejšnji promet. Treba ne bo nobenih podpor in pobiranja za delavstvo.

Najprej je pa potrebno reducirati iz služb take ženske, katerih močje imajo dobra mesta. Namesto njih je treba namestiti moške, ki so brez zaslužka. Pozabiti pa ne smemo tudi na one, ki imajo pokojnine in poleg tega še dobro službo. O. J.

VI

1. Treba ukiniti zakon o zaščiti kmeta. 2. Država naj sprejme kmetove dolgeve in naj izda dodatek z novim denarjem za notranjost države v višini kmetškega dolga, ter od dolžnikov istočasno z davkom 20 let pobira novi denar ter ga jemlje iz prometa.

3. Treba regulirati najmanjši zaslužek. Ako bi bilo rešeno pod točko 1., 2. in 3., bi bilo to mogoče:

a) da kreditni zavodi lahko zopet obratujejo, radi zopetnega denarnega prometa delujejo podjetja v večjem obsegu, se odpirajo nova. S tem pa dobiva več rok svoj zaželeni kruh;

b) država naj izvede več javnih del, da zaposli ostali del nezaposlenih rok. Izvedeno pod točko a) in b) bi prineslo večji promet kmetijskih pridelkov in kmet bi lahko izvrševal svojo plačilno dolžnost. Država pa bo pridobila večji davčni promet, bodisi od kmeta kakor tudi od delavca. S tem bo lahko izvrševala javna dela, ne da bi najemala inozemska posojila.

H koncu vsega navedenega na, se ustanovi še starostni fond, v katerega mora plačati vsak delavec. S tem bodo zmanjšani potrebni občinski izdatki, kateri bi se lahko uporabljali v potrebnejše namene in državi v korist. H. J.

KJERKOLI BOD

Ki-Ki POVSOD
ČOKOLADO?
SEVEDA ZOPET
SAMO
Union

V spomin pristno slovenskemu možu

St. Ilj pri Velenju, 7. marca.

Na Urbanjakovem domu in v celi župniji je zalost. Koncem februarja je po hudi bolezni v starosti 65 let umrl Valentin Dolinšek, oče po vsej Jugoslaviji znanih drevesničarjev. Kakor je že bolezen rajnega vzbujala obče sočutje, je njegova smrt pretresla poleg družine še brezštevne prijatelje in znance njegove.

Tudi klinika v Zagrebu mu ni mogla rešiti življenja. Njegov pogreb pa je pokazal, kakšno spoštovanje je užival rajni daleč čez meje šentilske župnije. Ne doživi St. Ilj zlahka takšnega pogreba.

Je pa bil rajni V. Dolinšek v resnici izreden mož. Skromen, nesebičen, tih in smehljajoč se je kadi svojico pipico, delal od zore v noč in zboljševal svoje posestvo, bral knjige in časopise ter snoval nove načine gospodarstva, rigolal in cepil, sadil in snažil drevje, svetoval vsakemu, kdor ga je vprašal za svet in hodil k sejam posojilnice in kmetijske podružnice, okrajnega zastopa in občine, šolskega sveta in konkurenčnega odbora in povsod je obveljal njegov moder nasvet in odločevala njegova mirna, a odločna beseda. Povsod in vedno pa je v svoji skromnosti pušal prednost drugim, sam pa delal in mislil na vse. Z eno besedo: bil je mož poštenjak od nog do glave, čist in neupočljiv značaj, zagovornik pravice in neizprosno sovražnik krivice. Razumljivo je, da mu je zaradi njegove poštenosti in značajnosti ljudstvo zaupalo in ga postavljal na razna odgovorna mesta. Čuditi se je, kje je mož dobil časa za vse raznovrstno delo. Tudi na shodih, poučnih in političnih, ga ni nikdar manjkalo. Poleg vse te vsestranske delavnosti pa ni nikdar pozabil na svoje družinske zadeve. Živel je v srečnem zakonu 40 let in vzgajal s svojo enako blago in skrbno ženo Lizo svojih 6 otrok v pravem strahu božjem. In Bog mu je vidno pomagal s svojim blagoslovom. Vsi otroci — 3 sinovi in 3 hčere — so vračali svojo vsemu vzornemu očetu ljubezen in skrb z enako ljubeznijo in v svojo veliko radost je rajni lahko spoznaval posebno ob čisu svoje bolezni njihovo hvalečnost in otroško vdanost, kar mu je bilo v veliko tolažbo. Kot vzgled katoliški kristjan se ni bal smrti. Tudi to mu je Bog plačal že na tem svetu. Bil je do zadnjega pri popolni zavesti in ko je v sredi noči izrazil željo, naj gredo drugi počivati, da bo tudi on malo zaspal, je res vprilo domačih mirno zaspal, da se zbudi v večnosti! Smrt pravičnega!

Nemogoče je na kratko oceniti vse njegovo požrtvovalno delo. Samo dve reči omenimo. Pred 27 leti je bil med prvimi, ki so se poprijeli dela za ustanovitev posojilnice v St. Ilju. Od njenega začetka do svoje smrti je bil eden najvplivnejših članov načelstva, dolga leta vesten blagajnik in potem načelnikov namestnik. Javna tajnost je bila, da se proti njegovi volji ni ničesar ukrenilo pri posojilnici. In s kakšno vnamo in s kolikim zanimanjem je sodeloval pri stavbi društvenega doma! In samo za las je manjkalo, da se mu ni par dni pred otvoritvijo pri pripravah ubil sin — naslednik Blaž. Do smrti ne bomo pozabili strahu in groze, ki smo ju preživeli tiste dni. Umevno, da se je vila na društvenem domu te dni žalna zastava in načelstvo posojilnice je položilo na krsto prekrasen venec z napisom: svojemu soustanovitelj zadnje pozdrave Posojilnica v St. Ilju. — Kot predsednik konkurenčnega odbora je leta 1914 vodil popravilo cerkvenega stolpa, ko je v sredi najhujšega dela izbruhnila vojna. Dolinšek je delo mirno dokončal, založil lepo vsoto svojega denarja, potem pa mirno čakal leta in leta, da so se mu v papirnatih dinarjih vrnile zlate krone. Pa ni rekel nič pri tej veliki izgubi. Glavarstvo v Slovenj-gradu se namreč do prevrata ni najmanj pobrigalo, da bi se zadeva uredila, pač pa je leta 1917 takratni vodja glavarstva izjavil, da niti ne ve, da je v St. Ilju — zvonik!

Naj to zadostuje. Težko bomo nadomestili delo rajnega, njegov vzgled in njegove nasvete, pa če bi tudi, to še ne zadostuje, če ni zaupanja ljudstva. Zato smo dobro razumeli nenavadno tople besede, s katerimi se je g. župnik spominjal rajnega pri odprtem grobu. Bile so te besede slavospev vzornemu možu, enako vzornemu očetu in prav tako vzornemu gospodarju ter nad vse značajnemu in nesebičnemu javnemu delavcu, čigar lep in svetel spomin naj ves St. Ilj hrani in izroča še poznim rodovom! In soglasna sodba: mož je to zaslužil. — Slava rajnemu Urbanjakovemu očetu!

Tržič

Odšel je iz Tržiča bivši ravnatelj meščanske šole g. Albin Lajovic.

Mario Šimenc, operni tenorist, nastopi v Tržicu v nedeljo v meščanski šoli.

Nova šola. Komisionelni ogled je menda potrdil predelavo dela tovarniškega poslopja Malj-Demberger v šolske prostore. Vse tehne razloge, ki jih ima že navadni lajik proti taki predelavi, je menda odvagal razlog, da v Tržicu ni primerne prostora za novo šolo, ki ne bi stala mnogo več kot prezidavanje. Res, da smo v Tržicu precej stisnjeni, a ta razlog še daleč ne drži. Za šolo bi se dobili lepi prostori ali za Virjem, ali poleg sedanjih šole, ali ob Blejski cesti ali pa na Zalem rovtu. Tudi ob Ljubelski cesti ali na pilarni bi se dobil prostor, le da bi bilo malo daleč iz Preske in Bistrice; vsi prej našeti prostori so pa primerni v vsakem oziru, samo da bi bilo treba predrediti interese posameznikov interesom skupnosti, kar pa ni lahka stvar. Slutimo, da tiči za grmom malo zelja in da bo prej ali slej treba steči izza grma.

Liubljanske vesti:

Brezposelni učitelji zborujejo

Ljubljana, 9. februarja.

Snoči so imeli ljubljanski brezposelni učitelji informativni sestanek v prostorih JUU. Sestanek je otvoril predsednik brezposelnih učiteljev Joško Jagodič. Z uvodnim govorom je v kratkih in zgoščenih besedah podal smernice in pa rezultat dela. O stanju brezposelnosti, socialnih prilikah in posledicah vse te neurejenosti skoro ni vredno govoriti, saj je bilo o tem zadnjič čas pisanega in govorjenega za cele romane, da pa bi se kaj konkretnega sklenilo in ukrenilo, to se najbrž ni smatralo za potrebno in nujno. Govorili, razpravljali in odločali so se o rešitvah in omilitvah poklicani in nepoklicani, prizadeti in neprizadeti. Sprčo vse te neurejenosti je storilo vodstvo brezposelnih učiteljev, karkoli je bilo v njegovi moči. Poiskala so se vse možnosti in zaenkrat ni še nobenega vrednega zaključka. Vsa storičen korak je zaman, vse prizadevanje je jalovo, vse prošnje so mrtve z obličnimi vred.

V ta zastoj je padel zadnjič glas o redukcijah. Predsednik je izrazil glede redukcij svoje pomisleke, ki jih je utemeljeval s tem, da bi redukcije faktično ne prinesle nobenih rešitev. Trenotno morda, toda posledice bi se pojavile kaj kmalu. Res, da je med poročenimi učitelji nekaj — morda 80 — takih, ki bi prav lahko in brez škode pogrešale svojo mesečno plačo, toda redukcija teh ne pomeni še ozdravitev stanja brezposelnih učiteljev. Da bi se enotno izvedle redukcije, o tem ni govora. Edino umestno bi bilo, da se vsi učitelji s polno službeno dobo, ki jih je okroglo 150, upokojijo, da se zasedejo vsa prazna učiteljska mesta, ki jih je 231, in pa, da se postavijo tista nova šolska poslopja, ki so nujno potrebna za dosedaj normalnih šolskih razmer. S prvim predlogom bi bili poslani v pokoj vsi tisti, ki ga zaslužijo in ki so edina ovira, da se učiteljska službena doba ne more znižati. Z upokojitvijo teh pa bi bilo, kar je glavno, lahko nastavljenih toliko in toliko mladih in svežih moči. Kie bi se dobil denar za ostale nastavitve, ni tako težko vprašanje. Za

prosvelo

ne smejo varčevati, še manj pa govoriti o brezposelnosti in nadprodukciji inteligence, posebno še učitelstva. S stališča narodne prosvete, osebno šolstva, kakršno je pri nas, se o redukcijah učiteljev ne more govoriti. Predsednik se je vključil temu, da mu je jasen težak in grenak položaj brezposelnih, radi tega izrekel proti redukcijam. Tisti pa, ki so, kakor že omenjeno, med učiteljskimi vrstami in bi lahko brez škode pustili svoja mesta, in ki nimajo toliko socialnega čuta, da bi to storili, pa naj ostanejo za zgled nekoliko poznejšim rodovom.

V razgovoru in in proti redukcijam se je vnela ostra debata. Mnenja so ostala deljena, toda, kar je jasno, večina je bila za redukcije. Torej so se brezposelni izjavili za redukcije.

Nadaljnje statistično poročilo je podal tajnik Miro Kugler. Številke, čeprav suhoparne, so imele prav za prav v sebi največ življenja. Tako smo čuli, da je v brezposelnih letih učiteljskega naraščanja naraslo število na 810. Od teh 810 je bilo v času petih let nameščenih v državno službo 3,3%, v dnevnicaško 0,9%, v banovinsko (bednostni fond) pa 9%. Brez dvoma je rezultat sila porazen. V lepem, z ljubeznijo sestavljenem referatu je pokazal, kako veliko in naporno je delo odbora.

Rezultat socialno-zdravstvenega dela je podala tov. Nada Grmek. Odbor je posvetil veliko skrb tudi onim tovarišem, ki študirajo na univerzi. Preskrbel jim je nekatere ugodnosti glede hrane, stanovanja in drugih podpor. V teku so prošnje za polovično vožnjo, načrti za sezone zaposlitve itd. Samo na ta način je mogoče naleti za zdaj življenju in položaju naprimerne, vsaj majhno tolažbo.

Po teh referatih in pa po razgovoru, ki je bil res živahen in iz katerega je bilo čuti glavno in čez vse vpijočo, čeprav tiho misel: dela — kruha! — je predsednik zaključil sestanek v upanju, da bo vse to započeto delo rodilo pozitiven uspeh in da bo tu nujno potrebno najti rešitev, čeludi z žrtvami.

gospodarskega poslojja. — Ivanu Kramarju posestniku v Černetovi ulici, za adaptacijo dvoriškega poslojja. — Karlu Čišnovanu na Dolenjski cesti se dovoli postavitev polstabilne beninske črpalke. — Radio-Dobrolet, Srečko Lapinčetu, Rezi Zalaznikovi, naprava "Neon" reklame. — Bogdanu Ziliču se podaljša dovoljenje za skladišče v Cigaletovi ulici. — Robertu Mihorcu v Devinski ulici se podaljša dovoljenje za lesena poslopja. — Alešu Pavlinu se dovoli postavitev ograje v Kumanovi in Streljski ulici. — Ivanu Josipu Tomšiču se dovoli postavitev ograje v Akkerčevi ulici. — Francetu Lukmanu se dovoli provizoričen kanal za novo hišo v novo projektirani ulici med Nunske ulice in Erjavčeve ceste. — Ivanu Kanen ceste v Rožno dolino 32. se dovoli hišna kanalizacija. — Heleni Staričevi v Slomškovi ul. se podaljša doba za provizoričen prodajalniški paviljon.

Podelijo se uporabna dovoljenja:

Tvirki I. Knez za adaptirane trgovske prostore na Celovški c. 61. — Marijani Lužič za adaptacije v Križevniški ul. — Mariji Ponenta na Hrdečkega c. 15. za uporabo prizidka. — I. I. Naglas, tovarni pohištva, v Trnovskem pristanu za nazidek mizarske delavnice.

KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob 20

PAPRIKA — Franciška Gaal

PISKAČ S PRERIJE — Ken Maynard

⊙ Vse vstopnice za I. del dobrodelne prireditve, t. j. koncertni del, se razprodane. — Vstopnice za zabavni del se prodajajo v knjigarni Glasbene Matice po 10 Din. Sežito po njih, da bodo tudi te še danes razprodane.

⊙ Razstava za garniranje mesa in izdelavo finih mesnih izdelkov bo v nedeljo, 11. marca, od pol 11 dopoldne do 8 zvečer v prodajalni g. Ivana Javornika, Wolfova ulica 8. Vsi razstavljeni predmeti se izdelujejo na I. strokovnem praktičnem tečaju, ki ga je priredila Zveza mesarskih združenj dravske banovine pod vodstvom g. I. A. Theissa iz Nemčije, strokovnega učitelja za mesarsko obrt. Vstop prost.

⊙ Plače mestnih uslužbencev. Kakor čujemo, je v načelu že dosežen sporazum med raznimi predlogi in občinskem svetu glede redukcije plač mestnih uslužbencev. Po tem sporazumu mesečni dohodki do 2000

Mariborske vesti:

Plačilni nalogi in globe

Zadnje dni je šlo po Mariboru veliko razburjenje. Ljudje so dobivali od občine opomine, ker niso plačevali davšine na vozilno, ki jo pobira občina od uvoženih drv in drugih predmetov; davščina je sicer neznatna ter znaša od voza drv 10 Din. Je pa bila zraven že zaračunana tudi globa in sicer v dvajsetkratnem iznosu od davščine in to je že dovolj, da se človek razburi. Na mestnem knjigovodstvu so se množili protesti in intervencije, ljudje niso hoteli plačevati in slednji je bila občina pristiljena, da nekaj ukrene. Uredila se bo ta zadeva tako, da bo mestno knjigovodstvo poslalo prizadetim, ki so pozabili uvožena drva prijaviti, najprej plačilni nalog, ki bo obenem veljal kot opomin in šele, če slednji ne bo izdal, bo sledila kazen, ki jo predvideva pravilnik, torej 20-kratni iznos takse. Ta olajšava bo pa veljala

⊙ **Tomaževa proslava v mariborskem bogoslovju.** Tudi letos je 7. marca, na dan cerkvenega učitelja sv. Tomaža, zaščitnika krščanskih šol in velikega vzornika, praznovali mariborsko bogoslovno učilišče tega svetnika s cerkveno proslavo in z dobro uspešo akademijo. Dopoldne je služil prošt in bogoslovni prodirektor dr. M. Vrabec slovesno sv. mašo, pri kateri je izvajal cerkveni zbor mariborskih bogoslovcev Gruberjevo »Missa St. Maximiliani«.

Popoldne se je vršila v bogoslovni avli slavnostna akademija v čast sv. Tomaža. Prisostvovali so prevz. nadpastir dr. Tomažič, celoten kapitelj, profesorji, vsi slušatelji. Uvodoma je z veliko preciznostjo izjavil moški zbor bogoslovcev Forsterjevo »Umrli je mož«. Nato je sledilo dvojje filozofskih predavanj. Fr. Lenart Bogolin, franciskanec je primerjal razlike v filozofiji Tomaža Akv. in Duns Scota. Alojzij Breznik, bogoslovec II. letnika, je pa podal idejne tokove v 13. stoletju, Tomaževo veličino in njegov pomen. Po obeh govorih, ki sta žela priznanje, je spregovoril prevzvišeni nadpastir dr. Tomažič, ki se je zahvalil za akademijo ter poudaril pomen filozofa sv. Tomaža in spodbujal slušatelje bogoslovja k študiju velikega krščanskega filozofa in k posnemanju velikega Akvina. Za zaključek je zbor zapel koroško narodno »Tam čer teče...«, ki je žela splošno odobravanje.

⊙ **Rimsko cesarstvo in prvi kristjani.** Pod tem naslovom se je v četrtek zvečer v dvorani Zadrugne gospodarske banke vršilo predavanje, katero je priredila zadruga Narodna knjiga. Predavanje je bilo izredno dobro obiskano. Udeležil se ga je tudi prevzvišeni vladika dr. Ivan Jožef Tomažič, stolni prošt dr. Vrabec in stolni kanonik dr. Mirt. Predavatelj univerzitetni profesor dr. Franc Lukman je v skoro dvurnem zelo izčrpen predavanju orisal razvoj krščanstva v prvih treh stoletjih, odnose poganske rimske države napram krščanstvu in sodni postopek napram kristjanom. Ob zaključku je predavatelj pokazal nekaj prav zanimivih sklopov.

Din pri tej redukciji sploh ne bodo prizadeti, reducirane pa bodo plače nad tem zneskom in sicer bo odstotek odtegljaja raste vzporedno z višino plače, tako, da bo najvišji odstotek odtegljaja pri najvišjih dohodkih znašal 6%. Finančni efekt za mestno občino bi pri tej redukciji znašal kakoga pol milijona Din letno.

⊙ **Mestna ljudska kopel v Kolodvorski ulici** bo radi srušenja prostorov dne 13., 14. in 15. marca zaprta.

⊙ **Prodaja sadnega drevja in lepoticnega grmičevja** se vrši od 10. t. m. naprej na trgu pri Sv. Jakobu in ne več na Krekovem trgu kakor doslej. — Mestno tržno nadzorstvo.

⊙ **Neutemeljen sum.** Na našo notico od 3. marca pod naslovom »Vlasto iščejo« nam gde. Vlasta K. sporoča, da je bil sum policije proti njej neutemeljen ter da se je v bolnišnici mudila prostovoljno (na internem oddelku) in da je prostovoljno odšla iz nje. Proti njej ni uvedena nobena preiskava.

⊙ **Vsaka dama, katera rabi eleganten klobuček** nizke cene, naj obišče Salon Anita, Krekov trg 10. Ljubljana.

Danes brezplačna pokušnja v bonbonieri „Pišinger“

Tyrševa cesta štev. 1 — tik nebotičnika

samo za drva, ne pa za druge predmete. Bilo bi pa vsekakor umestno, da se razširi tudi na uvoz vsega v poštev prihajajočega blaga, ljudje namreč še sedaj po veliki večini ne vedo, da je treba blago, ki se uvažva v mesto na vozovih ter tukaj potroši, prijaviti ter plačati sicer malenkostno svoto na račun vozine. Iz tega neznanja sledijo potem globe, ki povzročajo samo hudo kriv in razburjenje, občini pa faktično ne prinašajo mnogo koristi, ker se itak po večini odpišejo. — Pri tem bi opozorili tudi na dejstvo, da je kontrola dostikrat nezadostna in to po krivdi prebrisanih voznikov. Mnogokrat navajajo ti napačno ime prejemnika blaga ter se čisto dogaja, da prejme plačilni nalog oseba, ki blaga ni niti naročila, še manj pa videla. Tudi tu bi bila primerna remedura potrebná.

tičnih slik iz starega Rima. Predavanje je otvoril načelnik zadruga bog. profesor dr. Jeraj.

⊙ **Himen.** Danes se poroči v Ribnici na Pohorju novinar in znani delavec na sportnem polju ter aktivni sportnik gospod Srečko Voglar in gospodična Breda Hribarjeva, odlična mariborska sportnica. Za pričo bosta za ženina mariborski odvetnik dr. Igor Rosina in za nevasto inž. Rungaldier. Mlademu paru naše najprijetnejše čestitke!

⊙ **Stare korenine pobira smrt.** Zopet je odšla dvojica izmed mariborskih očkav v večnost. V Mlinski ulici 9. je umrl večeraj zjutraj Frane Lorber. Dosegel je redko starost 92 let. Deset let manj, pa vendar lepa starost 82 let, je dočkal bivši dimnikar Vincenc Valentin, ki ga je pobrala večeraj smrt na Meljski cesti 67. Naj počivata po trudah polnem življenju v miru!

⊙ **Na ribjem trgu** je bilo večeraj dokaj živahno. Sardine so se prodajale po 14. moli, borboni, aziali in kalamari po 25. školke po 12 in živi donavski karpi po 18 Din za kg.

⊙ **Zagoneten napad.** Večeraj zvečer je bil izvršen zagoneten napad na zasebne uradnike g. Edvarda Sesslerja. Ko se je po noči vračal iz kavarne domov, je opazil v Gregorčičevi ulici skupino treh mladih ljudi, ki so šli pred njim, za njim pa je korakala dvojica. Ker so nočni pasanti v tej ulici pogosti, se tudi sedaj za nje ni zmenil. Nena doma pa sta se obe skupini struili ter ga napadli. Pod nekaj udarci je napadeni padel v nezavest. Spominja se samo tega, da so napadaleci govorili med seboj nemško, poznal pa ni nikogar. Zavedel se je šele v bolnišnici, kamor so ga reševali prepejali.

⊙ **Konec senzacije — v opazovalnici.** Lansko leto je vzbujala splošno pozornost afera z neko misteriozno Rusinjo, ki je v mariborskih krogih igrala znatno ulogo, nazadnje se je pa znašla v zaporih.

Zvala se je Barbara Višniovski ter so jo nazadnje izgnali iz države. Sedaj pa je prešla mariborska policija z Dunaja obvestilo, da so jo spravili tudi v Avstrijo radi sličnih afer v Luknjo, ker pa očitno ni pri zdravi pameti, so jo oddali v blaznjo na opazovanje.

⊙ **Nočno lekarniško službo** vrši v prihodnjem tednu od 11. do 17. t. m. lekarna »Pri sv. Antonu« mag. ph. Albaneže.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 10. marca ob 20: VIJOLICA Z MONT-MARTRA. Goslovanje Erike Druzovičeve, Red B.

Kamnik

Gostilničarska zadruga. Pred nedavnim smo brali v »Slovenca« dopis o težkem položaju gostilničarjev v našem okraju in o živahnem zanimanju vseh gostilničarjev za ustanovitev močne stanovske organizacije, zlasti se z ozirom na to, ker je delovanje gostilničarske zadruge v Kamniku zadnja leta povsem na mrtvi točki. To dokazuje že dejstvo, da ni imela več ko tri leta občnega zbora. Nekoliko se je zganila po tem dopisu in poslala na občinski odbor protest proti nameravanemu zvišanju doklad na vino. Župan je ta dopis prebral, ker pa je bil prepozno poslan, ga občinski odbor ni mogel upoštevati. Iz vrst občinskih odbornikov se je tudi čul glas, da dopis ne pride v poštev, ker sploh ne vemo, ali zadruga še obstoji in kako je z njenim delovanjem. Take in enake opazke škodujejo ugledu zadruga, zato smo prepričani, da jim bo sama napravila konec in sklicala občni zbor v čim krajšem času.

Kulturni obzornik

Osnovne črte in šolske književne teorije

Pod tem naslovom uvaja dr. Pregelj v letošnjem »Mentorju« diake v literarno teorijo in sicer s sistematičnim poukom. Pregelj, ki je znan med Slovenci kot najboljši poznavalec poetike, je že izredno mnogo storil za literarno izobrazbo sodobnih šolskih generacij. Saj so znane njegove študijske, članki, primere in ocene v posameznih letnikih »Mentorja«, kjer je živo zainteresiral slehernega diaka s književnimi pomenki o moderni, a kasneje o najnovejši slovenski literaturi, s poglavlji iz poetike, s primeri iz svetovne literature vseh časov. Vpravi radi tega je Pregelj med Slovenci najbolj poklican, da razpravlja o literarni teoriji in tolmači primere iz poetike. Sleherno literarno vrsto namreč ne le oriše v vseh njenih svojstvih, marveč tudi ponazarja z vsemi mogočimi zgledi iz svetovnega in domačega slovstva. Ob zaključeni besedi o noveli pa beremo sledečo zanimivo misel, ki bi jo bilo treba na vsak način oživiti. Avtor govori o snovno različnih vrstah novel, katere »so zvečkrat znamenito študijsko gradivo za spoznavanje ljudske psihe, klime in etične posebnosti.

Antologija jugoslovanskih novel bi pokazala sloto lepoto naše zemlje in naših ljudi od Matavuljevih Bokeljev mimo Sumadije, Bačke, v Slavonijo, med Hrvate, v Zagorje (Šandor Gjalški, Pod starim krovovima), pa v nas Slovence: na Dolenjsko: Jurčič, Gorenjsko: Finžgar, Kersnik, Mencinger, v loške gore (Tavčar) in preko na Tolminko (Pregelj, op. por.), v Istro (Kumičič), v Primorje (Vj. Novak), v Dubrovnik (Vojnovič), v Mostar in Hercegovino (Čorović)... V to vrsto bi mogel avtor vložiti še Prekmurje (M. Kranjec in delno Malešič) in deloma Karantanijo (Metko). Svojevrsno makedonsko krajino in človeka je zajel tud Andelko Krstić. Na vsak način bi nudil tak izbor značilnih domačinskih novel izredno zaključeno podobo jugoslovanske zemlje in njenih ljudi, kar bi bilo za seznanitev jugoslovanske svoješke literarne tvornosti in psihologije pred tuji močnejše kot še tako izbran folklorni material. Sicer pa bi bil končno vse pozornosti vreden poizkus, zbrati vse one tipične slovenske domačinske novele, ki bi utegnile razkriti mnogovrsten obraz in duševnost slovenske zemlje in naroda.

Končno stavi Pregelj ožjakom celo vrsto zanimivih vprašanj, ki so kakor koli povezana z njegovo študijo, med drugim: Kaj so najbolj priljubljeni motivi slovenske povesti? Kateri tuji oz. bratje z Juga so slikali tudi našo zemljo? Kateri slovenski deli še niso našli svojega oblikovalca? Ild. Vprašanja, ki niso zanimiva le za šolo, marveč vredna celih študij. Nedvomno bodo Pregeljevi prispevki v »Mentorju« koristili ne le dijaštvu, marveč tudi premnogemu slovenskemu razumniku, ki se količikar zanima za literarno življenje doma in v svetu.

★

Intendant šolskega gledališča Tinov je prispeval v Belgrad, kjer se bo dogovoril s predstavniki belgradskega »Narodnega pozorišča« glede gostovanja šolskega omernege ansambla.

Berlioz: Faustovo pogubljenje

Silna eksplozivna Berlioz-jeva osebnost pomenja v časovnem glasbenem razvoju občuten sunek, ki je pognal veliko večino sledečega umetniškega ustvarjanja na pot izrazite programatike, produktivnega izživljanja v smislu izrazite podrejenosti glasbene snovi poetični ideji, kar se vse odtepla naturalnega asociativnega slikanja s toni. Z ozirom na močno karakteristično ustvarjanje tega skladatelja in pa z ozirom na omenjeno prevratno pomembnost (na njej sloni vse Wagnerjevo delo na polju opere in Lisztovo v simfonični pesnitvi) je mogoče izvajanje »Faustovega pogubljenja« pri nas zagovarjati, čeprav vpadá z druge strani to delo v naš čas nekam naivno po svoji miselni koncepti v smislu preprostega slikanja in kljub bizarnosti in napeti rafiniranosti utrudljivo po razsežnosti.

Vplivan od Götthejevega »Fausta« si je Berlioz predelal to legendo po svoje tako, da je v njej našel možnost za svoje nameravano glasbeno izživetje. Ovili jo je z bogato muzikalno invencijo pestrih domislekov, ki se večinoma ne prelivajo v samostojno zaključenih formah, temveč le podpirajo vsebino pesnitve in njeno dramatično napetost. V celoti pa se oklepa delo nekakšne oratorijalne oblike ter se tako poslužuje zbora, solistov in orkestra (ki ga je B. znal stopnjevati do zavzetne učinkovitosti).

Izvajanje je lepo vodil ravnatelj M. Polič, ki je sestavil ansambl iz pevskega zbora Glasbene Matice, opernega orkestra ter članov Ork. družba in konservatorija; za soliste pa je izbral gde. Vero Majdičevno (Margareta), g. J. Gostiča (Faust), g. M. Rusa (Mefisto) in g. A. Petroviča (Bran-der). Ves potek izvedbe je kazal kar lepo sigurnost in je segal mestoma do mikavnih viskov. Obsežnosti in napornosti dela pa je bila vendar žrtvo-

vana marsikakšna podrobnejša finesa, kar je spričo naših teshih razmer le preveč razumljivo in kar podčrtava mnenje: raje malo izvrstnega kot mnogo povprečno dobrega. Solisti so si s svojim podajanjem naklonili ugodno sodbo. Gde. Majdičeva zavzema kot koncertna pevka višjo mesto, ker zmore z lepim glasom in muzikalnim prednasenjem priklepati. Odlika g. Gostiča je v lirčni mehki glas, ki združena s toplim prednasenjem osvaja. G. M. Rus sicer po svojem močnem dramatičnem poudarjanju zmore naiti boljšo možnost uveljavljanja v operi, kot na koncertnem odru, a mu tudi tu ne gre odrekati lepega uspeha; tudi g. Petrovič je z izurjenim širokim in sočnim petjem lepo izpolnil svoje delo.

Koncert je bil za naše glasbeno občinstvo zopet svojevrsna posebnost in je zato dosegel nabito polno dvorano obiskovalcev, ki jih je lepa umetnina dvignila do prirčnega priznavanja.

★

V. U.

Dvorakov ciklus v Narodnem gledališču v Pragi. Za tridesetletnico smrti Antonina Dvoraka pripravljata praška opera sledeča dela velikega češkega glasbenika: »Tvrdo palice«, »Dimitrij«, »Jakobina«, »Čert a kača«, »Rusalka«, »Armidá« in »Svata Ludmila«.

Werflow roman »Štirideset dni muze Dagh« je sprejelo ameriško filmsko podjetje Metro Goldwyn v svoj letošnji filmski program.

O Lestikovem zborniku je prinesel zadnji zvezek Srpskega književnega glasnika daljšo oceno (Potokar). V isti številki poroča P. o Pregljavih »Tolminecih«, kakor tudi o »Časnikarski slovenščini«, o kateri je razpravljaj Anton Breznik v lanskih zvezkih »Doma in svetla«.

Orožniki vjeli 30 razbojnikov

Okrog Požarevca v Srbiji je že dolgo časa strahovala prebivalstvo velika rokavnaška tolpa, katere je bila dobro oborožena, katere pa orožništvo ni moglo izslediti. Z veliko nevarnostjo za lastno življenje se je združeni akciji pomnoženih orožniških čet 7. t. m. posrečilo, da so v vasi Petrovac na Mlavi prijeli vso drzno razbojniško tolpo. Bil je čudovit prizor, ko orožniki peljali ujetje razbojnikov, zvezane po po dva in dva v dolgih dvostopih v zapore. Bilo je namreč vsega skupaj prijeli 30 razbojnikov.

Orožniki so jih začeli takoj zasliševati in tolpa je takoj priznala, da je avgusta meseca 1931 na grozen način ubila bogatega kmeta Pavla Rajiča in ga oropala. Kmetu so ukradli tedaj 17.000 Din gotovine ter si denar med seboj porazdelili. Načrt za napad na bogato kmetijo sta napravila Peter Djordjevič in Peter Jevtič iz vasi Manastirica. Že dva meseca pred napadom so imeli vse pripravljeno in organizirano. Tistega večera so se v temni noči sešli na bregu reke Manastirčice, odkoder so potem skupaj odšli proti Rajičevi hiši. Bilo jih je osem. Vsi so bili oboroženi s puškami in dolgimi noži. Jevtič, ki je vso stvar zasnoval in bil voditelj te tolpe, je pa prepustil delo svojim podrejenim pajdašem, sam pa je krenil v vas k občiniki seji. Vse to je naredil zaradi tega, da bi, ker je bil sumljiv, zvrnil s sebe vsak sum. Medtem ko je Jevtič mirno sedel z drugimi ljudmi ter poslušal občinsko sejo, so njegovi pajdaši obkrožili Rajičevo hišo.

Ko so bili že pri plotu, so nenakrat zaslišali konjski topot. Zaslutiti so nevarnost, se stisnili k ograji in čakali. V tem hipu je pri-

jezdil na konju orožniški major Cveta Marković, ki je v družbi še enega orožnika patroliral po okraju. Majorju se je očividno nekaj čudno zdelo, zato je pridržel konja in poslušal. Medtem so si razbojniki komaj upali dihati. Ker major ni ničesar več slišal, je odjezdil dalje. Nato so razbojniki vlomili v Rajičevo hišo in napadli starca, ki je ležal na postelji in spal. do nezvesti pijan. Razbojniki so ga začeli tresti in mu veleli, naj jim pokaže, kje ima denar. Starec je pa nekaj ječljal, saj jih v svoji pijanosti ni razumel ni. Razbojniki so pa mislili, da se potvarja, zato so ga začeli mučiti in so ga naposled ubili. Smrtni krik starčev je zbudil njegovo ženo Ano, katere je potem morala pokazati skrivališče, kjer je bilo shranjeno vse Rajičevo premoženje: v leseni posodi pod pepelom je bilo skritih 17.000 Din.

Takoj po napadu so oblasti začele preiskavo in prijele več sumljivih ljudi. Med drugimi so prijeli tudi Petra Jevtiča. Toda ta je dokazal, da je tisto noč sedel z drugimi ljudmi vred pri občinski seji, zato so ga izpustili. Ko je Jevtič stopil iz zapora na cesto, da je zunaj že čakal pajdaš iz njegove tolpe ter ga pozdravil. Obeem mu je izročil 1600 Din kot delež od roparskega plena.

To vse so razbojniki do sedaj priznali. Glavno krivdo za zverinski umor starega Rajiča pa vale na nekoga Maksima Marjanoviča iz vasi Kobilja, ki pa je medtem že umrl. Vsi trde, da je ta Marjanovič pridržal zase celih 2400 Din. Jevtič je dobil le 1600 Din, vsi drugi pa še manj. Gotovo bodo prišli na dan še druge grozovitosti, katere so do sedaj neznan razbojnik izvrševali v tem okraju.

Dva vloma v Stražišče

Kranj, 9. marca.

Vlomili in tatovi, ki so me eca februarja nadlegovali Kranj, so se sedaj menda preselili v Stražišče, ko so jim v Kranju tla postala prevroča in prevarna.

V nedeljo zvečer med polosno in oamo je tat odklenil večna vrata, nato pa še vrata v trgovino, kjer je ukradel iz nezaklenjenega preala za 800 Din samih stoškov. Domača hčerka ga je še videla, ko je smuknil skozi večna vrata.

Vsi Križnarjevi so bili že od prve tatvine prestrašeni, ko je v torek ponoči slišal še drug vlom. V noči od ponedeljka na torek so vlomili — skoro gotovo jih je bilo več — udri v Križnarjevo hišo z dvoriščne strani. V dvorani so dobili sekire, svedre in drugo orodje, potem pa so skrivili v oknu mrežo, okno odprli, ne da bi ga bili ubili, pobrali z njega rarno posodo in potem se je eden izmed njih splazil v notranjost. V prvem prostoru je nabasal precej jaje, klobas in otrskih salam. nato pa je poledal še naprej v trgovino. Tu je odprl vse predale v prodanem pulu in našel za 950 Din drobila, posodice za trobič so našli drugo jutro pod oknom. To kate, da se je nahajal zunaj na straži še eden ali več pomačev, ki je pospravil prišenečo sumo. Vlomilec v trgovini je poleg denarja pobral veliko čokolado, cigarete, kuhane mesa, kisovo kislino, brinjevec, sardine, tako, da so zračunali skupno škodo na blagu, denarju in oknu na znesek 4175 Din.

Domači spe vsi v prvem nadstropju in nihče ni slišal najmanjšega šuma. Spodaj v kuhinji je bil pes, ki pa tudi to noč ni nič lajal. Nekaj oseb je aretiranih. Dr. Crobath iz Kranja je priglasil avoje psa, ki je sledil do bližnjih kozolcev, kjer so našli kisovo kislino, potem pa se je sled izgubila. Vsekakor so pa morale vlomilcem biti razmere precej znane.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v 86. letu starosti umrla gospa Adela Jenčič roj. Andolšek, vdova po dež. sod. svetniku. Pogreb bo v soboto ob pol 4 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Zaljučnim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je umrl g. Franc Čestina. Pokopali ga bodo danes ob 2 popoldne. Blag mu sponi! Zaljučnim naše iskreno sožalje!

† V Štatlju je umrla mati g. župnika v Kolo-vratu g. Franca Učakarja. Pokopali jo bodo v nedeljo ob 3 popoldne. Naj počiva v miru! G. župniku in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje!

† V Trzinu je včeraj umrl g. Nikolaj Thener-schuch, trgovec in poselnik. Pogreb bo v nedeljo

Zakaj zanravljate brez potrebe?

Oglejte si cene in kvalitete dežnikov in negav v prodajalnah tovarne

VIDMAR * LJUBJANA

PREK SKOFIJO 19 in PRESERJOVA ULICA 20

ob 9 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zaljučnim naše globoko sožalje!

† V Škottanju je po daljši hudi bolezni umrla v petek zjutraj v 56. letu starosti ga. Julijana Goričarjeva, soproga tovarniškega ravnatelja v p. — N. v m. p.

Ostale vesti

— Kakšno bo vreme? Danes v soboto goduje 40 mučenci. Včeraj se je po četrtkovem dežju vreme naglo preobrnilo, kar je napovedovala tudi dunajska vremenska postaja, ki uživa pri nas najboljši sloves. Če bo danes vreme tako lepo in jasno kot včeraj, potem računajo vremenski predniki, da bo tako vreme ostalo najmanj 40 dni. Lani je bilo res v času od 10. marca naprej lepo vreme, samo april je potem postal muhast in je okoli 20. aprila, zlasti za zelenega Jurja padlo mnogo anega, naker je pritisnila slana. Kmetovalci si žele lepo vreme, da bi mogli nemoteno opraviti prva pomladanska dela na poljih in travnikih.

— Splošno izučevanje dijakov na avstrijskih visokih šolah v poletnem semestru 1934. Avstrijsko zvezno ministrstvo za pouk je z odlokom št. 3404-I-1 od 3. februarja 1934 raztegnilo svoje dni izdano naredbo za zimski semester glede sprejema inozemskih dijakov na avstrijskih visokih šolah tudi na poletni semester 1934. Potemtkem morajo inozemski dijaki, ki žele študirati v poletnem semestru 1934 na dunajskem vseučilišču, do naknadne 15. marca 1934 predložiti pristojnemu dekanatu prošnjo s potrdilom o maturi in domovinski list ali drugo listino o državljanstvu. Inozemski dijaki, ki so bili v tekočem zimskem semestru na dunajski univerzi že vpisani, se tujajo tudi pisмено prijaviti. Prošnje, katere bodo po 15. marcu došle, se bodo upoštevale le iz važitih razlogov (bivanje izven Evrope ali v oddaljenih evropskih deželah), in sicer samo, če ni prekoračeno maksimalno število, ki je določeno za inozemske dijake in v kolikor je še prostih mest po institutih in laboratorijih. Rešitve dekanatov bodo dostavljene prošilcem ob vrnitvi priloge do srede aprila. Prošnjam je torej treba priložiti potrdilo za odgovor dekanata. Odlok dekanata naj se skrbno shrani, ker on velja za vstop v univerzitetno poslopije pri vpisu odnosno inskripciji in ga bo treba pokazati kot legitimacijo.

— Ali bo preiskava proti Kadiču ustavljena? »Jutarnji list« poroča iz Sarajeva: Kakor se trdi, so preiskovalni sodniki in Agrarni aferi predlagali okrožno sodišču, da se ustavi preiskava proti narodnemu poslancu Husinu Kadiču. Proti tej odločbi se je državno tožilstvo pritožilo na senat okrožnega sodišča, ki je odredil, da se preiskava nadaljuje. Kadič pa se je pritožil na apelacijsko sodišče in navajal v pritožbi, da se preiskava razteza tudi na ona dejanja, zaradi katerih ni bil od Narodne skupščine izročen sodišču in ga torej v tem oziru štiti poslanska neodoljivost. Kadič je nameraval te dni odpotovati v Beograd, da bi prisostvoval sejam Narodne skupščine, pa se je v zadnjem trenutku premislil.

— Pri zastrupljenih, ki jih povzroči pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfilj, kokain in opij, je uporaba naravne »Franz-Josef« grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svincem »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje marveč tudi učinkuje kot specifično protisredstvo.

— Nove aretacije zaradi umora gozdarskega svetnika Markoviča. Kakor smo včeraj poročali, je bil v zvezi z umorom gozdarskega svetnika Markoviča v Topuskem pri Zagrebu aretirani odpušeni delavec Rado Madžarac, proti kateremu so govorili nekateri indici. Predvčeršnjem pa je prišlo do dveh novih aretacij, in sicer sta bila aretirana kmet Stojan Oreščanin in njegov sin Milan. Ugotovilo se je namreč, da so pri umorjenem Markoviču našli listek, na katerem je bilo napisano, naj se Markovič čuva Oreščanina. Važna je tudi okolnost, da so pri Oreščaninu našli puško, katere kaliber točno odgovarja orožju, s katerim je bil ubit Markovič. Ugotovili so nadalje, da je bil kritičnega dne Milan Oreščanin v gozdu s puško na rami. Oba nova osumljenca zadržujeta vsako krivdo.

— Knjiga o lepem vedenju. Tretja, zelo pomnožena in izpopolnjena izdaja, spisal Urbanus, 388 strani, stane 50 Din, vezana 64 Din, založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani. — Od prejšnje izdaje se nova različica predvsem v tem, da uvodoma ne prinaša onih navodil lepega vedenja, ki pomenijo že sama po sebi osnovna načela omike in oblike, katere so danes po zaslugi Cerkve, šole, prosvetnih in kulturnih društev ter naravnega kulturnega napredka prešla že v mero in kri. Nova izdaja je prilagojena do podrobnosti novim razmeram našega duhovnega in materialnega življenja. Poveča veliko skrb obveznostim, ki jih ima vsak človek do nove družbe. Skratka: knjigo o lepem vedenju mora poznati vsak, če neče veljati pri soljudih za nevednega, nerodo ali neolikačen. Knjigo toplo priporočamo.

NOVA PALMA GUMIJASTA PETA NENADKRILJIVE KVALITETE.

ZNIZENE CENE

— Vijolinski virtuoz Bronislav Huberman na Dunaju. Avstrijski vladi se je posrečilo pridobiti svetovno znanega violinskega umetnika Bronislava Hubermana za vodjo mojstrske šole za gosli na dunajski akademiji za glasbo in upodabljajočo umetnost. Njegovo ime bo brez dvoma učenec iz vseh dežel pripeljalo v glasbeno metropolo Dunaj. Bronislav Huberman bo začel s poukom že v tem mesecu. Prijave nadarjenih, napredovanih učencev za vstop v to mojstrsko šolo se morajo nasloviti na državno akademijo za glasbo in upodabljajočo umetnost, Wien 11, Lothringerstrasse 18.

— Zaslužen tihotapec svile. Subotški organi mestnega trošarinskega urada so te dni odkrili veliko tihotapstvo svile. Ustavili so na cesti avto trgovskega zastopnika Fincijs in so našli v njem 51 kg svile. O tihotapstvu so bili organi namreč že vnaprej obveščeni. Finci je na licu mesta plačal 5000 Din kazni.

— Pri mrtljah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženosti živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

— Za svoj denar kupujte prevorazredno blago! Vedno in povsod zahtevajte Radensko Slatino!

— Proti nevarnosti infekcije potom ustne dupline uporabljajte okusne Dr. Wanderjeve ANACOT PASTILE, ki ne potrebujejo nikakega posebnega priporočila, ker so znane po celem svetu radi svojega zanesljivega delovanja.

Celje

— Papeževa proslava v Celju. Celje bo proslavilo obletnico papeževega kronanja z veliko prireditvijo, ki bo v nedeljo, dne 18. marca t. l., v veliki dvorani Ljudske posojilnice.

— Pevsko društvo »Celjski Zvon« je v četrtak zvečer polagalo račun o svojem kratkem, toda uspešnem polnem delu. Komaj pol leta je preteklo od ustanovitve tega najmlajšega celjskega pevskega društva, pa že zaznamuje v svoji kroniki nastop, nimo katerega ne bi mogel bodoči zgodovinar glasbenega življenja v Celju. Društvo je bilo ustanovljeno 4. septembra lanskega leta in je moralo precej časa posvetiti organizatoričnemu delu. Na zunaj je nastopilo prvič na grobovih 1. novembra, dalje 12. novembra pri rapalskem dnevu, 8. decembra pomagalo pri ojaškem prazniku v cerkvi in tik pred božičem je zborov kvintet nastopil pri akademiji Vincencijeve konference. Glavno delo v tej kratki dobi je bil pa velik koncert dne 18. februarja, pri katerem se je proizvajala tudi Sattnerjeva »Jeftejeva prireaga«. Koncert, o katerem je »Slovenec« že obširno poročal, bo ostal v najlepšem spominu vsem, ki so se ga udeležili. Zbor ima tudi pevsko šolo, ki jo vodi pevovodja g. prof. Mirko Močan in bi bilo želeli, da bi jo člani in članice čimbolj poslušali. Da je mogel zbor doseči v tako kratkem času take uspehe, je predvsem zasloga mladega, agilnega in glasbeno zelo nadarjenega pevovodje g. prof. Močana. Sedaj se bo začel pripravljati zbor za velik oratorijski koncert, ki se bo izvajal v Mariboru dne 14. avgusta ob priliki evharističnega kongresa za luvantinsko škofijo. Ob tej priliki se bo izvajal veliki Wandelerov oratorij: »Messias«. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: preds. g. Močan Josip, davčen. kontr. v p. podpreds. g. Jerič Franc, ravnatelj Ljudske posojilnice; tajnik g. Koren Tone, urad. Ljudske posojilnice; blaginjak g. Debeljak Ciril; odborniki: gg. Golob Karl in Jurč Josko; arhivar: gđ. Koren Betka; preglednika računov gg. Križnik Filip in gđ. Gajšek Stefka. Ob koncu obnega zborja se je predsednik g. Močan najlepše zahvalil vsem za udeležbo in sodelovanje in jih prosil, naj tudi v bodoče pridno obiskujejo pevskie vaje, da bo lahko društvo pokazalo še enake in lepše uspehe.

— Celjski mestni avtobus naznanja, da bo začel na progi Celje—Mozirje v ponedeljek, dne 12. t. m., zopet redno obratovati po starem voznom redu.

— Opustitev trgovine. Trgovci g. Drago Cerlini na Glavnem trgu je opustil svojo trgovino.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Sobota, 10. marca: 12.15 Koračnice na ploščah 12.45 Poročila 13.00 Čas, nekaj okroglih za boljšo voljo 18.00 Marija Antonietta (ga. prof. Marija Borštnik) 18.30 Zabavno predavanje (g. Daneš) 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu II.: Zaključna elika detinskega čuvstvanja (prof. Veber) 19.30 Zunanji politični pregled (dr. Jug) 20.00 Prenos akademije mestne občine iz »Unions«.

Drugi programi:

Sobota, 10. marca: Zagreb: 20.15 Koncert radioorkestra 21.45 Prenos iz mestne kavarne — Dunaj: 17.00 Ork. koncert 19.00 Vok. koncert 20.00 Schubertlied (opereta Fd. Eyslerja) — Budimpešta: 19.50 Salonska glasba 21.20 Cig. glasba — Milan: 19.00 20.40 Rompicello, opereta Pietrija — Rim: 21.00 Beethoven, Misa So emnis (prenos iz milanske Seale) — Praga: 19.35 Godba na pihala 20.05 Koncert k otvoritvi poml. velesne ma 20.55 Operetna glasba — Varšava: 20.00 Lahka glasba 21.20 Chopinov koncert — Vsa Nemčija: 19.00 Domača glasba.

Naznanila

Liubliana

1 Društvo rokodelskih mojstrov ima jutri predavanje o novih davčnih predpisih v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Predava konzulenti zbornice za TOI g. Žagar. Pričetek predavanja je ob 10 dop.

1 Kino Kodeljevo. Danes ob 20 dvoini spored: »Paprika« (Franciška Gaal) in »Piskač s prerije« (Ken Maynard).

1 Predavanje v kemičnem seminarju. V sredo 14. marca ob 18 bo predaval v kemični predavalnici I. drž. realne gimnazije, Vegova 4, g. univ. prof. dr. Erich Schmidt, ordinarius za organsko kemijo na bavorski akademiji znanosti v Monakovem, o temi: »Določevanje dolžine lancev nativne celuloze in acetylxylnas«. Predavanje je dostopno vsakomur.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec dod., Rimska cesta 24, in dr. Kmet, Tyrševa c. 41.

Maribor

m Nebesa na zemlji. Igro pod tem naslovom vprizorijo Magdalenci v nedeljo 11 t. m. ob petih popoldne v dvorani na Aleksandrovi 6.

m Rezervni častniki imajo jutri v nedeljo ob 9 pri Zamorcu svoj redni občni zbor.

m Klub književnikov v Mariboru. Sestanek danes v soboto ob 20 v Grajski kleti.

m Velik zbor bojnikov je jutri dopoldne v veliki unionski dvorani. Udeležijo se ga vsi dobrotvoljci, Maistrovi borci, rezervni častniki, bojovniki, organizirani v »Boju«.

Celje

c Vstopnice za igro »Žrtve spovedne močednosti«, ki jo vprizori jutri v nedeljo ob pol 4 popoldne Jugoslovanska strokovna zveza v Celju v veliki dvorani Ljudske posojilnice, se dobe v predprodaji danes ves dan v Sloimkovi tiskovni drugi. jutri pa od 9 do 12 in od 2 do začetka predstave pri dnevnih blaginjah.

c Izredni občni zbor Zveze obrtnih društev dravske banovine v Celju bo v nedeljo dne 25. marca ob 11 popoldne v dvorani Obrtnega doma v I. nadstropju.

c Mladinski pevski zbor meščanske šole iz Voivika in tamburaški orkester iz Škofije vadi bosta priredila v nedeljo, dne 18. marca ob 3 popoldne v Narodnem domu v Celju pevski in tamburaški koncert slovenskih narodnih pesmi. Po koncertu bo vprizorila gledališka družina iz Voivika veseloigro v treh dejanjih: Trije očete ali stari grehi črni grehi. Vstopnice so v predprodaji v knjižarni Goričar nasi.

Drugi brati

št. Vid nad Ljubljano. V nedeljo 11. marca ob 15. desutje v tukašnem cerkvenem domu doženo društvo »Sora« s Svetja pri Medvodah z dramo »A ni ga ni«.

Jesenice. Drevi ob 20 bo koncert našega najboljšega tenorista Marija Šimenca. Snored vsebuje najlepše slovenske in hrvaške samospeve ter tri velike operne arije, s katerimi bo naš operni pevček pokazal svoje odlične kvalitete. Na klavirju ga spremlja znani pianist prof. Srečko Kumar iz Zagreba. Splošno se pričakuje, da se bodo vsi jeseničani tega izrednega in visoko umetniškega koncerta udeležili.

Posadka „Čeljuskina“ se potaplja?

To je »Čeljuskin«, slaven ruski ledolomec, ki ga je vihar zalotil v Beringovem prelivu na poti proti Vladivostoku in ga gnal nazaj proti severu. Kakor je našim bralcem znano, so ledene skale ladjó zdrobile, nakar se je ladjá potopila. Brodolomci so se rešili na led. In zdaj plovejo na plošči po morju, ki se čedalje bolj topi. Ker se je na »Čeljuskin« vkrčala tudi posadka nekega opazovališča v bližini, je bilo med brodolomci tudi več žensk in otrok. Drzni letalec Ljapidevski je v družbi drugega letalca rešil žene in otroke. Pristal je na ledeni plošči z velikanskim letalom. Toda med krajem, kjer je letalo pristalo, in šotorom je nastala velika razpoklina in le z veliko težavo se je posrečilo spraviti čez njo 14 oseb, ki jih je potem Ljapidevski naložil na svoje letalo. Samo 200 m ledu je imel pred sabo Ljapidevski in kljub temu se je posrečilo dvigniti letalo in odleteti. Preostlim je pustil potrebne baterije za radio. Prej-

šnje baterije so že opešale in zdaj je prof. Schmidt, ki je vodil ekspedicijo, omogočeno, da pošilja podrobnejša poročila o položaju nesrečnežev.

Položaj se čedalje bolj slabša. Rob ledene plošče se vedno bolj drobi zaradi višje temperature; plošča pa plava dalje. Razpoklina, ki je nastala na ledu, je napravila veliko škodo taborišču samemu. Razpoka je široka 25 m in reže taborišče na dva kraja. Lva šotora sta bila skupno vred odrezana od ostalih začasnih poslopij. Razpoka je nastala pod leseno steno kuhinje, tako da se je kuhinja podrla. Širina razpoke je postajala vedno večja. Vendar se je posrečilo spraviti vse ponesrečence v skupen kraj. Toda s kuhinjo je bilo uničenih tudi mnogo živil, tako da nastaja nevarnost, da ostanejo ponesrečenci brez hrane. S celine skušajo na saneh, ki jih vlečejo psi, dohvatiti nesrečnem živila. Do plošče bi jih potem peljali v čolnih.

S čim se tolažijo legitimisti

Staro avstrijsko cesarsko himno so legitimisti na Dunaju modernizirali. Pojejo jo sicer še vedno po Haydnovem napevu, a so vključili tole kitico:

In Verbannung, fern den Landen
Weilst Du, Hoffnung Oesterreichs.
Otto, treu in festen Banden
Stehen zu Dir wir festsengleich.
Dir, mein Kaiser, sei beschieden
Alter Ruhm und neues Glück!
Bring den Völkern endlich Frieden.
Kehr zur Heimat bald zurück!

Po naše bi rekli v nevezani besedi: V pregnanstvu daleč od doma živiš ti, upanje Avstrije. Oton, zvesti ti ostanemo kakor skale. Tebi, moj cesar, naj bo usojena zopet stara slava in nova sreča! Prinesi narodom končno mir, vrni se kmalu v domovino!

Sam dr. Dollfuss je dejal, da je vprašanje povratka Habsburžanov tudi zadeva nasledstvenih držav in drugih velesil. — Pač slaba tolažba za legitimiste!

Človek je prišel v Ameriko čez Beringov preliv

Raziskovalec Marij Barbeau, ki zbira narodne pesmi kanadskih Indijancev, in sicer s tem, da jih prenaša na gramofonske plošče, je te dni presenetil ameriške učenjake s senzacionalno izjavo. Ugotovil je, da Indijanci ob obali Pacifika prepevajo pri raznih obredih pesmi, ki jih sami ne razumejo. Po njegovem mnenju so te pesmi brez dvoma kitajskega in japonskega izvora. V mnogih so našli sledove besedila in glasbe budističnih himen, ki so nastale v Indiji in ki so se razširile na Kitajsko. Barbeau hoče s tem dokazati, da so prišli ljudje v Ameriko zelo pozno, in sicer čez Beringov preliv.

Belgijski ministrski predsednik senator Brocqueville je imel te dni v senatu nepričakovan govor. Zavzel se je za sporazum z Nemčijo, ki naj bi omogočil razorožitev. V Parizu in Bruslju razlagajo ta govor tako, da se nikakor ne sme razlagati kot znamenje preorientacije belgijske zun. politike, ker se Belgija nikakor noče ločiti od Francije.

Letalo - najcenejše vozilo

Na Lomnickem štítu v Visokih Tatrah na Češkoslovaškem so te dni pričeli graditi novo višoko železnico ali prav za prav vzpenjačo. Po tehničnem načrtu bodo dovažali gradivo z letali. Inženjerji so dognali, da bo prevoz z letali cenejši, kakor s katerikoli drugim sredstvom. Vzpenjača bo stala 16 milijonov češkoslovaških kron.

Z glasbo si misijonar utira pot med Japonce

Šemkaj se še ni razširil nauk Kristusov. Od 20 do 30 tisoč mestnega prebivalstva so se le redki priznavali k veri Odrašenika sveta. Sedaj pa je došel v mesto misijonar, postavil si je skromno misijonsko postajo. Redovni predstojniki in dobrotniki iz domovine so mu to omogočili s svojo darežljivostjo.

Novi oznanjevalec evangelija, ki je bil še pastir brez črede, je bil praktičen in iznajdljiv mož. Poiskal je pomoči v kraju, kjer je prej deloval. Predvsem se je obrnil na tamošnje mladino, ki bi mu naj pomagala pri težavnem začetku novega misijonskega podjetja. Za začetek je nameraval prirediti svojevrstno slovesno prireditev.

Misijonar, ki je bil izredno globoko glasbeno izobražen, je namreč videl, kako se mu zaradi njegovih muzikalčnih sposobnosti v igranju klavirja, harmonija in violine odpirajo vrata raznih uglednih družin, zdravnikov, uradnikov, ki ljubijo in se zanimajo za glasbo. S pomočjo teh je začel izvajati svoj načrt. Poganski zdravnik je prevzel pogajanja z lastnikom velike kinematografske dvorane, ki bi jo naj prepuštil za prireditev. Razni poganski mladeniči so več večerov globoko v noč slikali plakate, ki so bili potem nalepljeni po mestu na najvidnejših krajih. Velik harmonij in popolnoma nov klavir je dal na razpolago za prireditev neki drugi poganski zdravnik, ki je tudi prostovoljno in brezplačno prevzel izvajanje nekaj glasbenih točk. Po mestu samem je bilo razdeljenih okrog 4000 letakov, povetini so jih razdelili šolski otroci. Misijonar je namreč stanoval poleg velike ljudske šole in se je kmalu spoprijaznil z otroki. Za primerno okrasitev dvorane so poskrbeli tudi razni mladeniči, seveda pogani. Tudi je več časopisov prineslo nekaj brezplačnih notic o nameravani prireditvi.

Napočil je dan prireditve in z njim skrb misijonarjeva. Ali se bo vse posrečilo? Trije mladeniči s svojim dušnim pastirjem so mu prišli na pomoč iz njegovega prejšnjega misijonskega kraja. Nekako olajšan zre misijonar s pozornimi očmi čez dvorano. Kljub dežju in viharju se je zbralo v dvorani približno 400 odraslih, med njimi jih je bilo mnogo iz uglednih mestnih družin. Pozdravni govor je govoril poganski zdravnik. Za njim je govoril predsednik mladeniškega društva sosednje misijonske postaje. V zelo posrečeni obliki je razpravljal o kočljivem

vprašanju: »Sednji položaj Japonske in katoliški svetovni nazor.« Celo misijonar sam se je pojavil na odru s predavanjem: »O potrebnosti vere.« Nekaj medklicev ni govornika prav nič motilo, temveč ga samo pričalo, da je zadel v živo. In res, nekaj dni pozneje mu je neki višji uradnik zairaval, da bi bil moral še bolj ostro bičati brezversko vzgojo in njene posledice za družino in državo. Sledilo je še več govorov, ki so jih vse imeli mladeniči iz sosednje postaje. Med njimi je bil posebno aktualen eden z naslovom: »Kristus — luč.« Govornik je podrobno pokazal, kako mora katoličan pojmovati in izpolnjevati svoje dolžnosti do države in do predpostavljanih. S tem je dovolj jasno izpodbil očitke, ki se večkrat dela katoličanom, da nimajo prave domovinske ljubezni. Med predavanji so se vrstile razne glasbene točke, ki jih je izvajal misijonar, njegov sobrat in različni pogani neki železniški uradnik, učitelj itd.

Melodije evropskih mojstrov: Mozarta, Schuberta, Beethovna so si osvojile japonsko publiko, do katere išče pot pater franciškan, da bi ji odkril še višje lepote: nauk Gospoda Kristusa, ki je trpel in umrl za odrešenje vsega človeštva.

Prireditev je mimo, seme božje ljubezni je padlo in sedaj pater misijonar čaka in prisluškuje, ali se bo odprlo uho in srce onih, ki so obiskali to prireditev, skrivnostnemu klicu Milosti...

(Fides.)

Zadnje besede

Elizabeta Angleška je odgovorila lordu Burghleyu, ki je dejal, da mora paziti nase iz ljubezni do naroda: »Mali mož, ali je mogoče reči kraljici, da mora?«

Oliver Cromwell je dejal: »Ne gre mi, da bi pil ali spal, temveč samo za to mi gre, da bi se čimprej tega rešil...«

Ludovik van Beethoven, ki je bil proti koncu svojega življenja gluhi, je dejal: »V nebesih bom slišal...«

Friderik Veliki: »Kako daleč je še do doma?«

Voltaire: »Zapuščam ta svet brez obžalovanja.«

Earl of Chesterfield, ki je bil znan po svojih finih manierah: »Ponudite Dayrollesu stoli!«

Rabelais: »Spustite zavoso, komedije je konec.«

Na Holandskem igrajo »The Emperor Jones«, igro o cesarju črncev, ki vzbuja veliko pozornost.

Koliko let je staro orodje? Senzacije angleškega izvedenca

V angleški grofiji Suffolk živi g. J. Reid Moir, ki velja za strokovnjaka v poznavanju orodja. G. Moiru niso samo znana moderna orodja, kakor parna kladiva in najmodernejši stružniki, temveč on se razume tudi na orodja iz najstarejših časov človeštva, ko si je človeška roka prvič iskala pravo, s katero bi si olajšala borbo za obstanek.

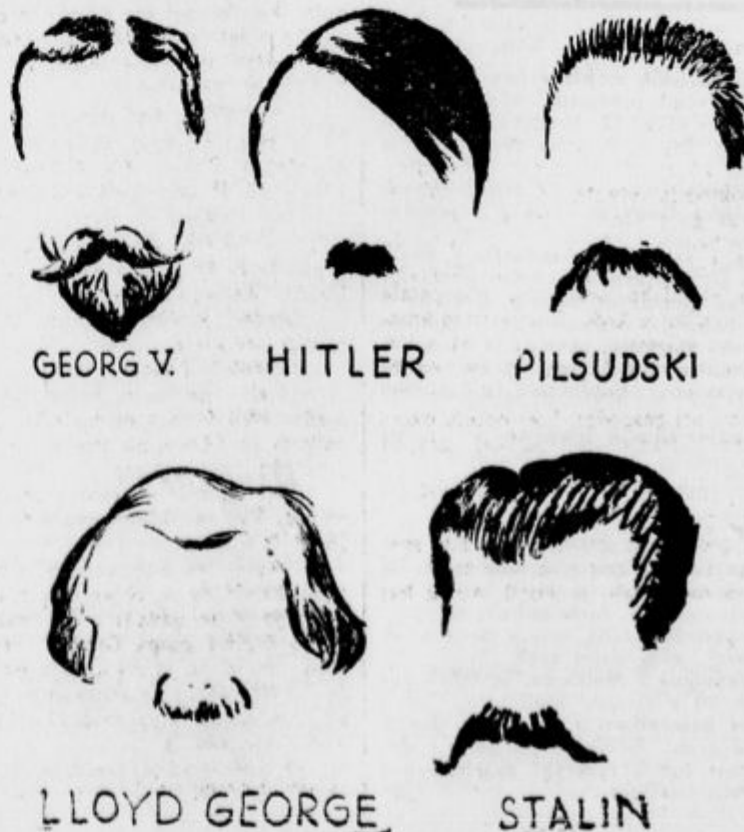
Ze pred 25 leti je J. Reid Moir prenehal angleške učenjake z odkritjem kresil, glede katerih so pozneje ugotovili, da so bila napravljena v pliocenu. V začetku so učenjaki dvomili o arheološki vrednosti njegovih odkupnin. Noben arheolog ni hotel namreč verjeti, da je človek že pred milijonom let imel že tako razvite možgane, da bi uporabljal orodje. Toda polagoma so se paleologi prepričali, da je človek iz Moirovih kamnov v resnici izdeloval rezila, kladiva in nekake žage. Angleški muzeji so se kmalu napolnili z Moirovimi odkupninami. Učenjaki so končno pristali na to, da so nekateri raziskovalci doslej domnevali. Moir ni bil s tem svojim uspehom zadovoljen. Sel

je naprej, potrnil se je, da bi svoje najdbe uredil po časovnem razdobju. V svojem članku v reviji »Nature« sam piše, da je prišel do nepričakovanih in pomembnih rezultatov. Kakor bomba so učinkovale njegove trditve v znanstvenem svetu. Moiru se je posrečilo ločiti posamezne skupine kamnena orodja. Ugotovil je, da so med dobami, v katerih so bile posamezne skupine napravljene, potekla tisočletja in stotisočletja. Po njegovem mnenju je kamnena doba trajala več stotisoč let. Moirovo orodje je bilo napravljeno 500.000 do 1 milijona let pred nami. Najstarejše orodje pa je še celo starejše. G. Moir trdi, da je zakrivljeno orodje iz kamna, ki ga arheologi navadno imenujejo orlov kljun, mnogo starejše kakor oni trdijo. Po njegovem mnenju je to orodje moderno v primeri s kosi orodja, ki jih je našel. Tudi Moir ne more natančno in znanstveno določiti, v katerem času je bilo orodje napravljeno. Sam pravi, da to prepušča drugim učenjakom, čaš, da je on že dovolj storil v tem oziru.

250.000 ljudi pri štirih tekmah!

Prizor z nogometne tekme med »Arsenalom« in »Aston Villom« za angleški pokal. Tekmi je prisostvovalo 67.000 ljudi! Doslej je štirim tekmam prisostvovalo 250.000 Angležev. Anglija je domovina nogometa. Zanimanje za ta sport na Angleškem ni pogoje. Angleška moštva niso več absolutni gosposdarji mednarodnega nogometnega igrisca in visino celinskih nogometnih klubov.

Gospodarstvo

Fuzija avstrijskih bank

Vloga avstrijskih bank se je v zadnjih letih zelo izpremenila. Iz nekdanjih velikih zavodov so postale banke, pri katerih je treba odpisati prav znatne zneske, kar se je zgodilo s prav znatno pomočjo države. Zlasti je država pomagala Creditanstaltu, pri katerem ima sedaj večino in so drugi delničarji samo še neznatna manjšina. Pa tudi ostala dva velika dunajska zavoda: Niederösterreichische Escomptegesellschaft in Wiener Bankverein se morala priskočiti na pomoč državi, kar je storila deloma s prevzemom delnic, deloma pa z ustanovitvijo posebnega zavoda, ki je prevzel vse dubiozne dolžnike in tudi one, ki so bili samo nelikvidni.

Zaradi omenjenega vpliva države je jasno mo-

Združenje pletilcev ima občni zbor 25. marca ob pol 10 v Trgovskem domu v Ljubljani.

Zastali puponi. Državni podtajnik-blagajnik je v londonskem parlamentu izjavil, da naslednjih 19 držav ne izvršuje več službe svojih inozemskih posojil od 1. jan 1930: Brazilija, Bolgarija, Čile, Kitajska (razen nekaterih posojil), Kolumbija, Kostarika, Ekvador, Nemčija (razen enega posojila), Grčija, Madjarska, Mehika, Paragvaj, Peru, Romunija, Rusija, San Salvador (tekoče obresti so plačane), Urugvaj (obrestil 3,5% so plačane) in Turčija (razen novega iz 1933). To so samo državna posojila.

Nov zakon o prestatku obratovanja v CSR. V Pragi je bil te dni objavljen osnutek zakona, po katerem mora vsak podjetnik vsako nameravano redukcijo obratovanja ali pa ukinitve obrata prej prijaviti oblastem. Nadalje se nobeno znižanje mezd ne sme izvesti brez razsodbe razsodišč.

Borza

Dne 9. marca 1934.

Denar

V današnjem prometu so tečaji večinoma narasli in sicer: Bruselj, Pariz, Praga in Trst, nekoliko sta popustila Berlin in London, dočim so Amsterdam, Curih in Newyork ostali neizpremenjeni.

Avstrijski šilling je na ljubljanski borzi nadalje narasel na 9.05—9.20, na zagrebški na 9.45, na belgajski pa je bil zaključen po 9.05. — Grški boni so notirali v Beogradu 34.75 blago.

Ljubljana. Amsterdam 2308.18—2319.54. Berlin 1358.19—1368.99, Bruselj 799.41—803.35, Curih 1108.35—1113.85, London 173.86—175.46, Newyork 3405.50—3433.76, Pariz 225.82—226.94, Praga 142.23—143.09, Trst 293.51—295.91.

Promet na zagrebški borzi 55.796 Din. Curih. Pariz 20.375, London 15.73, Newyork 309.75, Bruselj 72.125, Milan 26.55, Madrid 42.15, Amsterdam 208.275, Berlin 122.775, Dunaj 73.28 (56.40), Stockholm 81.10, Oslo 70, Kopenhagen 70.30, Praga 12.845, Varšava 58.325, Atene 2.94, Carigrad 2.49, Bukarešta 3.05.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila čvrsta in so tečaji večinoma narasli. Promet je bil srednji in je znašal na zagrebški borzi: vojna škoda 200 kom., agrarij 10.000 in begl. obv. 25.000. Nadalje je bilo za jučernih 5 delnic Narodne banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 73—75, agrarij 36—38, vojna škoda 312—315, begl. obv. 53—54, 8% Bler. pos. 53—55, 7% Bler. pos. 50—54, 7% pos. DHB 62—64, Kranj: ind. 250 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. 72 den., agrarij 36—37 (37), vojna škoda 317—318, 3. 316—318, 4. 316—318 (316), 6% begl. obv. 53—54 (52.50), 8% Bler. pos. 54—54.50, 7% Bler. pos. 50.25—50.75, 7% pos. DHB 62—64. — Delnice: Narodna banka 4100—4300 (4300), Priv. agrarna banka 255—257, Sečera Osjek 170 bl., Impex 50 den., Trbovlje 108 do 115.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 72-73 (72), agrarij 36—37 (36.50), vojna škoda 317—319 (318, 316.50), 3. 313—317 (318, 317), 4. 317 den., 6% begl. obv. 54.15—54.30 (54.30, 54), 8% Bler. pos. 54 bl., 7% Bler. pos. 50.75—51.50 (51, 50.50), 7% pos. DHB 63—64 (63.25, 63). — Delnice: Narodna banka 4060—4100, Priv. agr. banka 257-259 (259, 258).

Žitni trg

Povpraševanje za pšenico je še vedno živahno, ponudbe pa ni nobene. Vendar so danes cene ostale neizpremenjene. V ostalem so bile danes cene naslednje: pšenica ban. 77—78 kg 105—107.50, bač. 76 kg 107.50—110, koruza ban. 14—15% vlage 72.50, bač. času primerno suha 66, umetno sušena (obeta se nam zopet tako blago) 76, za april par. Indija 76, za maj 77.50, moka po kakovosti 195—205, otrobi drobni 75, debeli 95 franko nakladalna postaja.

ralo priti do sodelovanja slednjih dveh zavodov. Escomptegesellschaft bi prišla na ta način do podružnic, ki jih doslej ni imela (na Dunaju n. pr. eno samo menjalnico). Oba zavoda pa imata velik industrijski koncern ter se udeležujejo tudi v denarstvu in industriji nasledstvenih držav.

Država bo to fuzijo pospešila s tem, da bo dala za sanacijske namene še 100 milj. šillingov. Vodstvo novega zavoda bi večinoma prešlo v roke Bankvereina, ki bi pritegnil k akciji tudi inozemske interese. Sodelovala pa bo pri fuziji tudi avstrijska Narodna banka, ki ima že itak veliko delnic obeh bank, in bo izvedbo fuzije imel v rokah dr. Kienböck, predsednik avstrijske Nar. banke.

Hmelj

Savinjska dolina. Tekom zadnjih 14 dni je bilo povpraševanje zopet nekoliko živahnije, vendar so cene ostale v glavnem neizpremenjene. Plaćevalo se je po 50—54 Din za kg, za večje parije pa se je nudilo tudi že po 55—56 Din za kg z napitino. Računa se, da je neprodanega v prvi roki le še kakih 800 stotov lanskega pridelka. — Hmeljarji že pripravljajo hmeljeve in ako bo vreme ugodno, bodo spomladanska dela v hmeljskih nasadih kmalu v polnem teku; nekateri so z obrezovanjem že pričeli.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za najboljši hmelj raznih provenienc, so bile naslednje: Nemčija (Tettnang) 93 Din za kg Anglija (Golding) 73 Din za kg Francija (alzaški) 66 Din za kg Češkoslovaška (Zatec) 62 Din za kg Jugoslavija (savinjski) 55 Din za kg Poljska (lubinski) 49 Din za kg Belgija (Poperinghe) 47 Din za kg Amerika (kalifornijski) 38 Din za kg Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po paritetu v Curihu.

Položaj je v splošnem povsod neizpremenjen in prav tako tudi cene. Tendence je sicer nekoliko mirnejša, vendar čvrsta. Splošno se računa, da bo tendenca zopet živahnijeja.

(Slov. Hmeljarj.)

Sport

Concordia v Ljubljani

Za nedeljski nastop Concordie proti Iliriji vladala seveda veliko zanimanje, kakor ga pač tako nogometno srečanje zahteva. Concordijini nastopi so v Ljubljani vzbudili pri nogometnem občinstvu vedno velik interes, ki ga to nogometno moštvo tudi v polni meri zasluži, saj nam je predvedlo vedno nogometno igro, polno tehničnega znanja in smelaosti. Zagrebčani so letos odigrali že tako lepo število tekem, da moramo smatrati začetek že daleko prekoračen in moremo torej od njihovega nastopa pričakovati v vsakem pogledu le najboljše. Ilirija se nasprotno ne more pohvaliti s tako številnimi nastopi, toda kdor je videl snajstorico v njenih letošnjih igrah, se more s polno upravičenostjo nadejati, da bodo ljubljancem predvedli igro, ki za protivniško gostovo ne bo zaostajala, tembolj kor vemo, da razpolaga Ilirija letos s prvovrstnim materialom. Napad Ilirije, njena srednja vrsta kakor tudi obramba, so tako solidne formacije, da morejo ob dovoljnem elanu le prijetno iznenaditi. Tekma prične ob 15.30 na igrišču Ilirije ob Celovski cesti, sodil bo s. s. g. Deržaj. Ob 14 bo zanimiva predtekma. Vstopnice po znižanih cenah je dobiti v soboto in nedeljo dopoldne v kavarni Evrope.

Nastop rokoborcev-amaterjev

Za prvenstvo dravske banovine v Delavski zbornici

Drevi ob 8 se pomerijo v Delavski zbornici rokoborci-amaterji za prvenstvo dravske banovine. Da bo spored še pestrejši, nastopijo med posameznimi odmore tudi ilirijanski dvigači in bokserji in morda še sabljači. Zato in pa, ker je prireditelj nastavljal zelo nizko vstopnico (stopnja po 6 Din, sedeži po 8 in 10 Din), je pričakovati velike udeležbe.

Slike in popis razvoja teške atletike SK Ilirije, v izloži trgovine Magdič na Aleksandrovi cesti, vzbujajo velikansko zanimanje ne samo med sportnim, temveč tudi med drugim občinstvom. Opazili smo, da je Ilirija v svojo težko atletiko abeolvirala precej samostojnih nastopov in propagandnih gostovanj v Mriboru, Celju, Zagrebu, Beogradu in drugih krajih naše države.

Za nocojnje in jutrišnje tekme vlada ve-

Moje dame!

V Vašem interesu kupite par nogavic opremljenih z gornjo varstveno znamko, da se osebno uprepite o njenih prednostih. Dobe se v vseh boljših trgovinah.

liko zanimanje; sportni krogi ugibajo, kateremu izmed nastopajočih klubov bo sreča tako mila, da si bo pridobil ponosni naslov prvaka dravske banovine. Zato drevi ob 8 vsi v Delavsko zbornico in prepričali se bomo, kdo ta naslov zasluži.

Turnir za zimski pokal

Zanimiv nogomet na igrišču Primorja in Hermesa

Jutri se odigrajo za zimski pokal dve finalni tekmi in dve izločilni tekmi. Za te tekme vlada vedno večje zanimanje, zlasti za današnje, v katerih nastopijo sami favoriti.

Igrišče ASK Primorje: ob 15.30 Primorje: Hermes, ob 14 predtekma Primorje (liga moštvo): Vojaški tim.

Igrišče Hermesa: ob 14 Jadran: Slovan, ob 15.30 Jadran (rez.): Slovan (rez.).

V Kranju: ob 15 Korotan (Kranj): Reka. V Domžalah: ob 15 Disk: Mars (Ljubljana).

II. veliki propagandni table-tenis turnir

Pod pokroviteljstvom bana g. dr. Drage Marošiča

2SK Hermes prireja 18. in 19. marca t. l. velik propagandni table-tenis turnir. Dosedaj je to največji nagradni table-tenis turnir v naši državi. Za zmagovalce v posameznih disciplinah so razpisane dragocene nagrade. Ljubljanski klubi, zlasti Ilirija in Hermes, se resno pripravljajo, da iztrgajo pokal Zagrebčanom. Borba bo vsekakor zelo ogorčena. Novost tega turnirja bo tudi, da bo tudi gledalec dobil darilo v vrednosti vstopnice. S tem bo prireditelj dosegel popularizacijo table-tenis sporta. Začetek turnirja 18. t. m. v Areni Nar. doma ob 14.

★

SK Ilirija (hazenska sekcija). Popoldne ob 18 interni cross-country 2000 m za prvenstvo kluba. Start je obvezen za vse tiste članice, ki so bile pozvane na trening v torek, 6. t. m. Vse tekmovalke morajo biti v drsalskih garderobi točno ob 17.45. Za prve štiri bo poklonila sekcija uprava primerna darila. — Ob 16 je na igrišču trening za naslednje: Marta, Boža, Lada, Ivica, Nika, Elza, Poldi, Vlasta, Skaza. Navedene morajo biti ob 15.45 v garderobi na nogometnem igrišču. Pri vseh treningih se sprejemajo nove članice. Poravnajte članarino.

SK Ilirija tekoatletika sekcija). Opozorilo: vsi atleti, ki so določeni za nastop, da je ob 19 tehtanje, ostali pa istočasno prevzamejo rediteljsko službo. Vsak naj se javi g. Neredu radi informacij. Kdor izmed atletov ima pa čas, naj pride ob 14.30 v telovadnico na Grabnu. Dvigači, ki imajo triko še doma, naj ga prinesejo seboj.

Rovanov Memorial. Skakalica v Bobnju je bila po zadnjem deževju tako poškodovana, da se za nedeljo, dne 11. t. m. razpisana tekma v smučskih skokih žal ne more vršiti. Smučarski klub Ljubljana zato preloži to tekmo in bo novi termin pravčasno objavil.

Jugoslovanska akademsko smučarska organizacija javlja, da so radi tehničnih ovir tekme v smuku in slalomu za akademsko prvenstvo preložene na kasnejši termin. Vrnile se bodo najbrže 24. in 26. t. m. v Planici, ko bodo tam tudi velike mednarodne skakalne tekme.

Teble tenis turnir SK Jugoslavije dne 11. t. m. bo dopoldne v veliki dvorani Ljudske posodilnice. Prijavijo se so: SK Ilirija, ZSK Hermes, SK Slavija, SK Reka ter ISSK Maribor. Pride tudi državni prvak Heksner.

Nedeljski sport. V nedeljo, dne 11. t. m. bo sta na Glaziji dve tekmi za poškodbeni fond LNP. Ob 2 bo prijateljska tekma med SK Atletikom in SK Jugoslavijo, sodi g. Vagner, odn. g. Janežič, ob pol 4 pa med SK Celjem in SK Olimpom.

Umrla nam je naša ljuba mama, gospa

Franciška Učakar

Pogreb predrage pokojnice bo v nedeljo, dne 11. marca ob 13 uri na farno pokopališče v Spitaliču.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin!

Spitalič, dne 9. marca 1934.

Zelajoči sin Franc, župnik — in ostali sorodniki.

Zapustila nas je za vedno, v 86. letu starosti, naša nad vse ljubljena mama, stara mama, sestra, tačča itd., gospa

Adela Jencič roj. Andolšek

vдова po deželno-sodnem svetniku.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 10. marca 1934 ob pol štirih popoldne iz hiše žalosti Gradaška ulica 18 na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, Smarje pri Jelšah, Kočevje, Dunaj, dne 9. marca 1934.

Dr. Alojzij, ing. Milan, ing. Franc, dr. Salvi, sinovi; Franc Andolšek, brat; Olga, Ema, Alice, sinuhe; Milan, Franci, Hubert, Tea, Marjeta, vnuki in vnukinje.

Brez posebnega naznanila.

Ludvik Ganghofer:

36

Samostanski lovec

15.

Po polnoči se je zoblalo in še pred dnem je začel padati topel dež. Z ranim jutrom so se vrnili hlapci. Pater Dezert je sedel še vedno na pragu lovske koč, bled, utrujen v obraz in vročinskih očih. Ko je opazil hlapce, je vstal in globoko zadihnil, kakor bi mu bližina čuječih ljudi bila dobrodošla. Izmed hlapcev ga je vprašal eden, kaj naj počne. Menil je, da naj sedaj, ko je gospodu Henrikku petelinji lov pokvarilo vreme, mirno počakajo, dokler se gospoda ne prebudi. Potem je stopil v koč; Gitka je že bedela; sklanjala se je nad Hajmom, ki je še vedno mirno spal; ko je čula prihajati patra, se je plaho umaknila, zašepetala jutranji pozdrav in odšla iz koč. Vrnila se je kmalu, umita in nansov spletena; zanetila je na ognjišču ogenj, in neslišno hodila sem in tja, da bi pobedila in spravila v red koč. Ko je šla spat po vodo, se je onstan pri gospodnji koči odprlo okno.

»Dobro jutro Gitka! je zaklical gospod Henrik.

Postavila je posodo na tla in stekla h koč.

»No, kako mu gre?»

»Še kar spi, gospod, in mislim, da mu je spanec dobro storil, je dobil že barvo v obraz.«

»Potem se bo pač kmalu prebudil. Ali si kaj »osela?«

»Pa še kako!»

»Ni res, veselji se na njegovo zabvalo?»

»Jo že imam, gospod.«

»Tako?»

»Da, večerj ponoči, je že lahko spregovoril nekaj malo besed in mi je takoj rekel bogopovrnilo.

»Vendar mislim, da upaš še na kako boljše

zahvalo?« se je nasmehnil gospod Henrik in se široko naslonil na okno.

Debelo ga je pogledala. »Cena naj bi že več hotela? Saj imam svoj bogopovrnilo.«

Prijazno jo je pomiril. »Tako, tako? Rahel usmev se mu je utrlil okoli ust, kakor bi hotel reči: Sveda, več res ne moreš od njega zahtevati.

»Toda sedaj pojdi, bom kar kmalu prišel za tobom.«

Jadno je stekla Gitka proč, da bi prišla z dežja spat pod streho.

Ta pogovor med obema je pa zbudil Valtija. Prestrašeno si je pomahal oči in ko je videl, da se dela že svetel dan, je zlezel gori po lestvi in zavpil: »Brat, brati! Vstanite, gospod je že pokonci!«

Brat Severin je planil iz sena kakor zajec iz zelja, če ugleda kmeta. Popadel je svojega druga v smrčanju za prsi. »Gospod valpet! Pokonci! Pokonci! Pokonci!«

Gospod Schluttemann se je obrnil na stran.

»Toda Cecilija!«

»Pokonci! Pokonci! Pokonci!«

»Toda Cecilija! je javkal gospod Schluttemann. »Ali si jo spet napletla? Dan za dnem! Še naspati se človek ne more! Od hudiča še enkrat, pusti me pri miru!«

Brat Severin je otožno zmajal z glavo, pustil valpta, kjer je bil, in ves trd v nogah zlezel po lestvi v kuhinjo.

Gospod Schluttemann se je bil globoko zaril v seno, kakor da bi objemal z rokama podglavnik, ki si ga je po navadi tičljal vsako jutro na ušesa, ko je pričela gospa Cecilija svojo pridigo. Gluha tišina pa, ki ga je mahoma obdala, se mu je menda zdelala nekaj nezastikane. Prestrašeno je planil pokonci in širokodprti oči zastrel v podstrešni somrak.

»A tako! se je nazadnje domislil in začel jemati čudžno tišino. Potem se je pa iznenada za-

smejal predse. »Zdaj pa naj se zgodi, kar hoče... zdaj se bom do sile baspal!« Je rekel, se ulogot spot na stran in se udobno pretegnil: »Aah! Se trenotek in je spet spal.

»Gospod valpet! se je oglasil brat Severin iz kuhinje. Gospod Schluttemann pa ni čul.

»Valpet, valpet! Kje ste?« je zaklical gospod Henrik. Toda Schluttemann ni čul. »Pa ga pust, naj spi!« se je nasmehnil prošt. »Prišlo je nam zemeljsko pozabljenje! Zažugal je s prstom proti podstrešju. »Čakajte le, valpet, bo že napočilo spet jutro, ko vas bo zbudil grom poslednje sodbe. Dles irac, dles illac!«

Brat Severin se je spustil pred ognjiščem na kolena in prišel na vso sapo pihati v žerjavico.

Ko je šel gospod Henrik proti lovski koči, mu je prišla Gitka nasproti. »Gospod, gospod! Ze bedi! je hitela. »Moj Bog, in tako zelo je v skrbeh, da ne bi bili hudi, ker se mu je moglo to priložiti! Veselje je govoril iz nje, pa je bilo to boječe veselje; zdaj lahko Hajmo govori, zdaj bo mogel povedati, kako se je vse zgodilo...«

Ko je gospod Henrik stopil v koč, je obšla pri vratih, z veseljem v srcu in s strahom v grlu Hajmo je sedel pokonci na svoji seneni postelji. »Gospod Henrik!«

Prošt mu je položil roko na usta. »Ne smeš govoriti, Hajmo! Želim takoj! Lest! spet in daj, da ti pregledam rano. Potem boš jedel in pil in spet spal, in ko se boš pokrepčan spet zbudil, se bom usedel k tebi in vse mi boš povedal. In nič si ne delaj neumnih skrb. Hajmo si, moj zvesti lovec, zapečatil si svojo zvestobo z lastno krvjo!«

»Gospod Henrik!«

»Ali mi boš molčal!« se je zakregal prošt in z rahlo silo potisnil loveca nazaj na blazino.

Gitka se je oddahnila; in ker je v lovski koči niso več potrebovali, je stekla v gospodnjo hišo.

»Brat, ali vam morem kaj pomagati?«

»O seveda, deklič moj, kar zavijaj rokave, pa na delo! In obrniš je imel za Gitko kopo posa.

Prijela je oberoč za delo, donasala, česar je potreboval brat v kuhinji, pospravila spalnico in pomazila izbo, da se je kar svetila.

Zunaj se je goeto »izlake dež in blapel, ki so se pod napuščem gospodnje kože naslanjali na stensko tramovje, so tiho prepevali, da bi si preganjali mokri čas.

Ko je gospod Henrik stopil s patrom Dezertom iz lovske koč, je rekel: »Tebi pa ni dobro, Dietwald. Ponočna straža te je utrudila.«

»Da gospod,« je odgovoril pater in temno zastrel v tla.

»Vendar upam, da te tvoj duh ni vznemirjal?«

»Menite?«

»Dietwald!«

»Bil je z mano pod isto streho vso dolgo noč.«

Gospod Henrik je molčal in zvedavo molil patra. Potem je rekel: »Lezi spat, preveč si utrujen.«

Stopila sta v gospodnjo koč; pater Dezert je šel v spalnico in omahnil na ležišče, toda na oči se mu je poznalo, da ne bo mogel zaspati. Gospod Henrik je nabil v kozarec vina in dodal nekaj kapljic iz steklenice, ki jo je vzel iz skrinjice z zdravili.

»Pij, Dietwald, prineslo ti bo spanje.«

Pater Dezert je izpil kozarec... in ni trajalo dolgo, je zaprl oči, globoko zasopel in se bogrozau v težko spanje brez sanj.

Gospod Henrik se je okrenil, da bi stopil na prsto; tedaj je opazil Gitko v kuhinji pri delu. noka misel ga je obšla, se je zdelo; odkimal je, kakor bi jo odganjal, vendar mu je oko »prestopilo« k dekletu.

»Gitka!«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda. Dina 1.—: ženi lovanjski oglas Dina 2.—: Najmanjši znesek za mali oglas Dina 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Dina 350. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti ananko.

Denar

Hranilne knjižice

in prepise prvovrstnih tukajšnjih denarnih zavodov iemliemo do preklica zopet v račun A & E. Skaberne, Ljubljana (r)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje oddam takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2586. (e)

Vnajem

Lepe lokale za slaščičarno in delikatesno trgovino dam v najem. — Ignac Rotar, Vrhnika. (n)

Lokal

za slaščičarno in mlekarstvo — se odda proti odkupu inventarja. Center, najemnina 600 Din. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Ugodno« št. 2641. n

Posestva

Droben oglas v »Slovenec« posreduje li hitro proda; da se ne s gotovim denarjem po kupcu ti s knjižico da

Gostilne

s mesarijami ali trgovinami — prodaja ugodno Realiteta pisarna, Maribor, Slovenska ulica 26. (p)

Več stavbnih parcel

v skupni meri 3300 m² — se ugodno proda. Poizve se pri Jože Rožancu, mizarakemu mojstru, Trata, St. Vid nad Ljubljano. (p)

Krasna parcela solnčna napredaj v Rožni dolini. Vprašati: Rožman, Beethovnova 9. (p)

Stavbne parcele 600 m² in večje, pri postaji Vižmarje — ugodno napredaj. Naslov: Vižmarje št. 100. (p)

Novo vilo petstanovanjsko, moderno, v Ljubljani, prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2235. (p)

Restavracija z zabaviščem najstrožji center Zagreba, z velikimi prostori, zelo prometno preokolično točilnico, solidnim, kompletnim, prvovrstnim inventarjem, prostornima pivnicama s 400 hl posode, zajamčenim letnim prometom na vinu in žganju 1500 hl — prodaja: Poslovnica Pavlečkovič, Zagreb, Ilica 144. (p)

Dalmatinci in Slovenci — vinogradniki!

Prodajalno vina s točilnico in veliko gostilno, popolno urejeno poslovanje, s kompletnim inventarjem, prostorno pivnico in za 500 hl posode, vse v najboljšem stanju v najboljši prometni zadreški ulici, z zajamčeno 1200 hl vina letnega prometa — prodaja: Poslovnica Pavlečkovič, Zagreb, Ilica 144.

Prodamo

Pšenično moko najboljših mlinov nudi največje čistotino lista in mlevskih izdelkov A VOJK LJUBLJANA Bežjeva cesta 26

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana —

Pristna domača la šunka

po 18 Din kg. Od 5 kg dalje popust. KAROL STRUKELJ mesar. Moste pri Ljubljani Zaloška cesta 9.

Sadna drevesa

visoko- in nizkodebelne jablane in hruške, češnje, orehe, višnje, breskve, marelice, agras in ribez, zajamčena rodovitnost — dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani — Novi trg 3. — Zahtevajte cenik. (l)

Polnilni aparat

za izdelovanje hladilne pijače »Chabasso«, s steklenicami in zaboji — prodaja Ivan Klun, industrialec v Ribnici na Dolenjskem. (l)

Sveža jajca

debela, 152 komadov za 80 Din, razpošilja franko vsaka pošta G. Drechsler, Tuzla. (l)

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A & M ZORMAN Ljubljana, Stari trg 12.

Jaffa pomaranče

sladke in sočne, v prvovrstni kakovosti prodaja

GOSPODARSKA ZVEZA Ljubljana, Tyrševa cesta.

Zastoj

Karbo paketi se ne dobe nikjer vendar najboljši, najhitreje ste postreženi pri tvrdki Velepič, Ljubljana, Jernej 25. Trdka nudi prvovrsten premog, koka, diva, kolobarje po najugodnejših cenah. Telefon 27-08. (l)

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše nadvse ljubljene tete, gospe

Ane Počkar roj. Pavla

ter za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni dvorni dami gospej Franji Tavčarjevi in vsem tovarišicam »Kola Jugoslovanskih sester« in »Ciril Metodovi družbi« za spremstvo, g. župniku iz farne cerkve v Sp. Šiški, ki ji je podelil svete zakramente in jo večkrat obiskal ob njeni bolezni ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremili v tako častnem številu na njeni zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, dne 12. t. m. ob pol 7 zjutraj v farni cerkvi v Sp. Šiški.

V Ljubljani, dne 10. marca 1934.

PAVLIHA ANTON, DR. LEVEC ANTON — nečaka in ostalo sorodstvo.

„Čudež!
tega kurjega očesa
ni več!“

Saltrat Rodell, ta kisikova kopel, omehča kurja očesa tako, da jih lahko odstranite s korenino vred. Za vedno so prenehale vse bolečine in nevarnosti. Saltrat Rodell izloča kisik ter ustvarja mlečno kopel, ki odstranjuje kurja očesa, zdravi oddrgnjena mesta ter odpravlja otekline v toliki meri, da lahko nosite obušale manjše številke. Saltrat Rodell se prodaja po neznatnih cenah v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

BREZPLACNO. Na podlagi posebnega dogovora s izdelovalci lahko sedaj vsak čitatelj tega lista dobi brezplačno zadostno količino Saltrat Rodella. Pišite še danes. Ne pošiljate denarja. Naslov: M. Neumann, service 11-C Zagreb, Boškovičeva ul. 44.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dobi, iskreno ljubljani brat, gospod

Nikolaj Theuerschuch

trгоvec in posestnik

dne 9. marca, po kratki bolezni, v 65. letu starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega pokojnika bo položeno dne 11. marca ob 9 dopoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku.

Trst, Tržič, dne 9. marca 1934.

Ivan Theuerschuch, župnik, brat; Marija por. Vidalli, sestra — in ostalo sorodstvo.

KARBOPAKET

TRBOVELJSKI

PREMOG V ZABOJČKIH

PARKETE

čisti, struži in dobavlja najceneje

J. LUŠIN, LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 7, I. nadstr.

OREHE

zadnje rasti ima ugodno napredaj tvrdka FRANC MATHEIS-ovi nasl., BREŽICE.

Največja izbira in najnižje cene

kompletnih potrebščin za šivilje in krojače.

Istotam bogata izbira damskega perila, žepnih robcev, kravati, vsakovrstnega modnega blaga, itd.

Josip Petelinc, Ljubljana

za vodo (bizu) rešerovskega sprejemnika

Pohištvo

Stalna razstava

jedilnice
spalnice
kuhinje
modroci
zofe itd.

Največja izbira prvovrstnih izdelkov.

Plačila s hranilno knjižico, dokler traja zaloga.

Ogled tudi ob nedeljah.

ERMAN & ARHAR
tovarna pohištva, St. Vid nad Ljubljano. — Zadnja tramvajska postaja.

Obrt

Specijalna mehanična delavnica za poprav vseh pisarniških strojev in kontrolnih blagin. Za vsako delo pismeno jamčim Cene solidne Ludo-vik Žitnik Kolodvorska št. 26 Tel 34-23 (t)

Čitajte in širite
»Slovenec«!

Neizmerno užaloščeni sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani, nad vse dobri soprog, atek, stari atek, tast in stric, gospod

Franc Celestina

dne 8. t. m. popoldne ob pol petih po daljšem, mukepolnem trpljenju, previden s svetotajstvi, bogu vdano umrl.

Pogreb bo v soboto, dne 10. marca 1934 ob dveh popoldne izpred mrtvašnice Stara pot št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Maribor, Paris, dne 9. marca 1934.

Marija Celestina, soproga.

Ing. Feliks sin. S. Emanuela, mag. ph. Zora, hčeri.

in ostalo sorodstvo.